

Проект за изменение и допълнение на Правила за търговия с електрическа енергия (ДВ, бр. 66 от 2013 г.)

Проект за промяна	Действаща разпоредба
<p>§1. В чл. 5, ал. 2 се думата „равновесна“ се заменя с думата „клирингова“;</p>	<p>Чл. 5. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Търговските участници регистрирани за участие на борсовия пазар могат да сключват сделки с електрическа енергия на борсовия пазар на електрическа енергия съгласно глава четвърта на тези правила.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Сделките по ал. 1 се сключват по пазарна равновесна цена, определена за всеки отделен интервал на доставка от оператора на борсовия пазар, получил лицензия за организиране на борсов пазар на електрическа енергия.</p>
<p>§ 2. В чл. 6 се създават нови ал. 9, ал. 10, ал. 11 и ал. 12:</p> <p>„(9) Независимият преносен оператор във връзка с изпълнение на задълженията си за сключване на сделки за покупка и/или продажба на регулираща енергия с търговски участници, които притежават диспечирани производствени и/или потребяващи обекти, с цел покриване на небалансите в националната пазарна зона, разработва вътрешна инструкция за определяне на разходите, които не участват във формирането на цените на балансираща енергия. Вътрешната инструкция се представя в КЕВР, както и нейните последващи изменения.</p> <p>(10) Координаторите на балансиращи групи имат право да поискат от независимия преносен оператор, съответно оператора на електроразпределителната мрежа да преустанови временно преноса на електрическа енергия до обект/обектите на участник в балансиращата група, при неизпълнение на задължението за своевременно заплащане на всички дължими суми във връзката с отговорност за балансиране. Срокът на предизвестие се урежда в договора за участие в балансиращата група. Участникът в балансиращата група е длъжен да уведоми своевременно доставчика си, в случай че последният е различен от координатора, за временното преустановяване на преноса.</p> <p>(11) Правото за временно преустановяване на преноса на електрическа енергия не може да се реализира в почивен или празничен ден, както и в деня, който го предшества.</p> <p>(12) В случаите по ал. 10 операторът на електропреносната мрежа, съответно операторът на електроразпределителната мрежа, е длъжен да преустанови преноса на електрическа енергия до обекта/обектите на участника в балансиращата група по искане на съответния координатор. При изпълнение</p>	<p>Чл. 6. (1) Независимият преносен оператор сключва сделки за покупка и/или продажба на електрическа енергия с търговски участници, които притежават диспечирани производствени и/или потребяващи обекти за покриване на небалансите в националната пазарна зона.</p> <p>(2) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Търговските участници по ал. 1, регистрирани на пазара на балансираща енергия като доставчици на балансираща енергия, в резултат на участие във вторично регулиране, предоставят разполагаемост (диапазон) за регулиране нагоре, определен от независимия преносен оператор, посочен в договорите по чл. 131, ал. 2 от правилата, който се актуализира на месечна база и в рамките на който диапазон нямат право да сключват сделки на пазара чрез двустранни договори или на борсовия пазар на електрическа енергия.</p> <p>(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Търговските участници по ал. 1, регистрирани на пазара на балансираща енергия като доставчици на балансираща енергия, в резултат на участие във вторично регулиране, са длъжни да предоставят наличните си диапазони за регулиране надолу и заплащат произведената електрическа енергия по цени, посочени в договорите по чл. 131, ал. 2 от правилата.</p> <p>(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Търговските участници по ал. 1, регистрирани за участие на пазара на балансираща енергия като доставчици на енергия за третично регулиране, са задължени да предоставят на пазара на балансираща енергия под формата на предложения за регулиране нагоре цялата брутна мощност, която не са договорили на пазара чрез двустранни договори и/или на борсовия пазар на електрическа енергия.</p> <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Търговските участници по ал. 1, регистрирани за участие на пазара на балансираща енергия като доставчици</p>

<p>на това задължение операторът на електропреносната мрежа/операторът на електроразпределителната мрежа не носи отговорност за вредите, причинени от преустановяване преноса на електрическа енергия.“.</p>	<p>на енергия за третично регулиране, са задължени да предоставят на пазара на балансираща енергия под формата на предложения за регулиране надолу цялата брутна мощност до техническия минимум на агрегатите.</p> <p>(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Независимият преносен оператор активира източници на балансираща енергия за поддържане на баланса и осигуряване на надеждната и безаварийна работа на електроенергийната система.</p> <p>(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Финансовата отговорност към независимия преносен оператор за реализираните небаланси в балансиращата група се поема от координаторите на балансиращи групи.</p> <p>(8) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Търговските участници по чл. 1, ал. 2 поемат своя дял от финансовата отговорност към координаторите на балансиращи групи в съответствие с договорите за участие в балансиращата група.</p>
<p>§3. В чл. 11, т. 14 изразът „и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия“ се заличава, а след думата „комбинирана“ се добавя „специална“.</p>	<p>Чл. 11. Договорите на пазара на електрическа енергия са:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. договор за достъп до електропреносната мрежа и предоставяне на системни услуги; 2. договор за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа; 3. договори за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа; 4. договор за продажба на електрическа енергия; 5. договор за предоставяне на студен резерв; 6. договор за предоставяне на допълнителни услуги; 7. договор за участие на балансиращия пазар с доставчик на балансираща енергия; 8. договор за балансиране с координатор на балансираща група; 9. договор за участие в балансираща група; 10. договор за комбинирани услуги; 11. договор за участие на борсовия пазар на електрическа енергия; 12. договор с маркет-мейкър, осигуряващ ликвидност на борсовия пазар на електрическа енергия; 13. рамков договор; 14. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) договор за уреждане на обмена на електрическа енергия във връзка с участието на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия в комбинирана балансираща група;

	<p>15. договор за обмен на информация за данните от измерването;</p> <p>16. договор по чл. 100, ал. 4 ЗЕ.</p>
<p>§4. В чл. 13, ал. 2, т. 4 изразът „не доставят електрическа енергия на крайни клиенти на територията на Р България и сделки за“ се заличава.</p>	<p>Чл. 13. (1) Предмет на договорите по чл. 11, т. 2 е предоставянето на услугата "пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа".</p> <p>(2) Договорите по ал. 1 се сключват между преносното предприятие, от една страна, и:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. крайни клиенти, присъединени към електропреносната мрежа; 2. производители, присъединени към електропреносната мрежа; 3. оператори на електроразпределителни мрежи; 4. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) търговци и производители на електрическа енергия, които сключват сделки за внос и не доставят електрическа енергия на крайни клиенти на територията на РБългария и сделки за износ.
<p>§5. В чл. 15, ал. 3, т. 1 се създава нова буква „д“:</p>	<p>Чл. 15. (1) Договорите за продажба на електрическа енергия по чл. 11, т. 4 се сключват по регулирани цени, свободно договорени цени, по цени по одобрена от ДКЕВР методика и съгласно дългосрочни договори за изкупуване на енергия и разполагаемост.</p> <p>(2) Договорите по регулирани цени се сключват между:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) производителите в рамките на разполагаемостта, определена по чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ, от една страна, и обществения доставчик; 2. обществения доставчик, от една страна, и: <ol style="list-style-type: none"> а) крайните снабдители за количествата електрическа енергия, определени от ДКЕВР в изпълнение на чл. 21, ал. 1, т. 21 ЗЕ; б) (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) независимия преносен оператор (за технологични разходи); в) операторите на електроразпределителни мрежи (за технологични разходи); 3. крайните снабдители, от една страна, и битови и небитови крайни клиенти - за обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниво ниско напрежение, когато тези клиенти не са избрали друг доставчик; 4. производителите, които произвеждат електрическа енергия от възобновяеми източници и по комбиниран начин, от една страна, и: <ol style="list-style-type: none"> а) обществения доставчик; б) крайния снабдител. <p>(3) Договорите по свободно договорени цени се сключват между:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. производителите, от една страна, и:

<p>„Д) доставчик от последна инстанция“.</p> <p>§6. В чл. 15, ал. 3, т. 3 се създава нова буква „в“: „в) доставчик от последна инстанция“</p>	<p>а) търговците на електрическа енергия;</p> <p>б) крайни клиенти, регистрирани на пазара по свободно договорени цени;</p> <p>в) (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) общественият доставчик в случаите, предвидени в ЗЕ;</p> <p>г) други производители на електрическа енергия;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) общественият доставчик, от една страна, и:</p> <p>а) (доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) крайните снабдители за случаите, предвидени в ЗЕ;</p> <p>б) (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) доставчици от последна инстанция;</p> <p>в) търговци на електрическа енергия;</p> <p>3. търговците на електрическа енергия, от една страна, и:</p> <p>а) крайни клиенти, регистрирани на пазара по свободно договорени цени;</p> <p>б) други търговци на електрическа енергия.</p> <p>(4) Договорите по цени, определени по одобрена от ДКЕВР методика, се сключват между доставчиците от последна инстанция и крайни клиенти, които не са избрали друг доставчик на електрическа енергия или са останали без доставчик.</p>
<p>§7. В чл. 19, ал. 4 изразът „и по комбиниран начин“ се заличават</p>	<p>Чл. 19. (1) Предмет на договорите по чл. 11, т. 9 са условията за участие в балансираща група, прехвърлянето на отговорността за балансиране и методика за разпределение на общия небаланс в балансиращата група между отделните членове на балансиращата група.</p> <p>(2) Договорите по ал. 1 се сключват между координатора и членовете на балансираща група.</p> <p>(3) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Договорите по ал. 1 между крайните снабдители като координатори на специални балансиращи групи и битови и небитови крайни клиенти на ниво ниско напрежение, когато тези клиенти не са избрали друг доставчик, се сключват при общи условия, одобрени от ДКЕВР.</p> <p>(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Договорите по ал. 1 се сключват между координатори на специални балансиращи групи или координатори на комбинирани балансиращи групи, от една страна, и, от друга, производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и по комбиниран начин, за които поемат отговорността за балансиране.</p> <p>(5) Договорите по ал. 1 между доставчици от последна инстанция като координатори на балансиращи групи и крайни клиенти, които не са избрали друг доставчик на електрическа енергия или са останали без доставчик, се сключват при общи условия, одобрени от ДКЕВР.</p>

<p>§8. Чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1, изр. 1 се изменя така: „Предмет на договорите по чл. 11, т. 10 са продажбата на електрическа енергия и плащането на всички използвани от крайния клиент услуги: "достъп до електропреносната и/или електроразпределителната мрежа", "пренос на електрическа енергия през електропреносната и/или електроразпределителната мрежа" и "отговорност за балансиране.".</p> <p>2. Създава се нова ал. 3:</p> <p>„(3) Договорите по ал. 1 се сключват след сключване на рамков договор по чл. 11, т.13.“.</p>	<p>Чл. 20. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Предмет на договорите по чл. 11, т. 10 са продажбата на електрическа енергия и плащането на някои или всички от следните услуги: "достъп до мрежата", "пренос на електрическа енергия" и "отговорност за балансиране". В договорите се уреждат отношенията във връзка с плащането на дължимите суми за мрежови услуги за съответния ценови период.</p> <p>(2) Договорите по ал. 1 могат да се сключват между:</p> <p>1. доставчици от последна инстанция и крайни клиенти, които не са избрали друг доставчик на електрическа енергия или са останали без доставчик;</p> <p>2. търговец на електрическа енергия, от една страна, и краен клиент;</p>
<p>§9. В чл. 21, ал. 1 изразът „условията за участие“ се заменя с изрза „правата и задълженията във връзка с участие“</p>	<p>Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) (1) Предмет на договора по чл. 11, т. 11 са условията за участие на борсовия пазар на електрическа енергия.</p> <p>(2) Договорът по чл. 11, т. 11 се сключва между оператора на борсовия пазар на електрическа енергия, от една страна, и търговския участник по глава четвърта от тези правила в съответствие с изискванията на оператора на борсовия пазар на електрическа енергия.</p>
<p>§10. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 изразът „сключили „договор за комбинирани услуги“ с доставчици от последна инстанция или с търговец на електрическа енергия“ се заличава.</p> <p>2. В ал. 2 изразът „сключили договор с краен клиент съгласно чл. 11, т. 10“ се заличава.</p> <p>3. Създава се нова ал. 3:</p> <p>„(3) Доставчика от последна инстанция/ търговеца уведомява оператора от разпределителната мрежа в срок от три работни дни за сключването /прекратяването на договор по чл. 11. т. 10.“.</p>	<p>Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Предмет на рамковия договор по чл. 11, т. 13 е уреждането на финансовите взаимоотношения, касаещи мрежови услуги за крайни клиенти, сключили "договор за комбинирани услуги" с доставчици от последна инстанция или с търговец на електрическа енергия.</p> <p>(2) Рамковият договор се сключва между оператора на електроразпределителна мрежа, от една страна, и доставчик от последна инстанция/търговец, сключили договор с краен клиент съгласно чл. 11, т. 10.</p>
<p>§ 11. В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 изразът „и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия“ се заличават.</p> <p>2. В ал. 2 след думата „комбинирана“ се добавя „/специална“, а изразът „и високоефективно комбинирано производство“ се заличават.</p> <p>3. В ал. 3 след думата „комбинирана“ се добавя „/специална“, а изразът „и високоефективно комбинирано производство“ се заличават.</p>	<p>Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Предмет на договора по чл. 11, т. 14 е уреждане на взаимоотношенията във връзка с разликата между произведеното количество електрическа енергия от производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и утвърденото по график за всеки сетълмент период.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Договорът по ал. 1 се сключва между координатор на комбинирана балансираща група, за обекти на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, присъединени към електропреносната мрежа, от една страна, и обществения доставчик, от друга.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Договорът по ал. 1 се сключва между координатор на комбинирана балансираща група, за обекти на производители</p>

	<p>на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, присъединени към електроразпределителната електрическа мрежа, от една страна, и обществения доставчик, от друга.</p>
<p>§12. В чл. 26 изразът „търговци и производители“ се заменя с изрза „търговски участници“, а след думите „Р България“ се добавя изрза „включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи,“</p>	<p>Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Предмет на договора по чл. 11, т. 16 е заплащането на обществения доставчик от всички търговци и производители, които сключват сделки по свободно договорени цени с крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система на Р България, утвърдена от ДКЕВР цена за "задължение към обществото" в левове за MWh консумирана електрическа енергия.</p>
<p>§13. В чл. 30, ал. 3 след думите „една балансираща група“ се поставя запетая и се добавя изрза „от едно юридическо лице“.</p>	<p>Чл. 30. (1). За определянето на количествата електрическа енергия с произход България, по график за междусистемен обмен, търговските участници изпращат декларации по образец, определен от независимия преносен оператор.</p> <p>(2) Търговските участници по ал. 1 заплащат цена за мрежови услуги по електропреносната мрежа върху количествата, съгласно валидиран график за междусистемен обмен, с отчитане на декларациите по ал. 1.</p> <p>(3) Сделките за транзит на електроенергия през ЕЕС на България могат да бъдат осъществявани само в рамките на една балансираща група.</p>
<p>§ 14. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 3 изразът „търговци и производители“ се заменя с изрза „търговски участници“, а след думите „Р България“ се добавя изрза „включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи,“</p> <p>2. Създава се нова ал. 4:</p> <p>„(4) Независимият преносен оператор изпраща на обществения доставчик, до 10-то число на месеца следващ месеца, за който се дължи цена за "задължение към обществото" справка за консумацията на търговските участници по ал. 3.“.</p>	<p>Чл. 31. (1) Клиенти, регистрирани на пазара по свободно договорени цени, които сключват договор за комбинирани услуги по чл. 11, т. 10, заплащат дължимите суми за мрежови услуги на съответния търговец или доставчик от последна инстанция.</p> <p>(2) Търговците и доставчиците от последна инстанция заплащат дължимите суми за мрежови услуги на съответния мрежови оператор независимо дали са получили плащане от клиента.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Всички търговци и производители, които сключват сделки по свободно договорени цени с крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система на Р България, заплащат на обществения доставчик цена за "задължение към обществото" в левове за MWh консумирана електрическа енергия.</p>
<p>§ 15. Чл. 32 се изменя:</p> <p>„Чл. 32 (1) Операторът на борсовия пазар извършва администрирането на всички сделки на борсовия пазар на електрическа енергия в съответствие с тези правила и правилата за работа на организиран борсов пазар на</p>	<p>Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар извършва администрирането на всички сделки на борсовия пазар на електрическа енергия.</p>

<p>електрическа енергия</p> <p>(2) Операторът на борсовия пазар приема правила за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия и ги публикува на интернет страницата си.</p> <p>(3) КЕВР може да дава задължителни указания за изменение и допълнение на правилата по ал. 2.“.</p>	
<p>§16. Създава се нов чл. 32а: „Чл. 32а. Операторът на борсовия пазар на електрическа енергия е член на Ценовото обединение на регионите (Price Coupling of Regions).</p>	
<p>§17. Чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. Ал. 2 се изменя: „(2) Сделките, реализирани от търговските участници на борсовия пазар на електрическа енергия, се известяват от борсовия оператор като номинации за обмен между съответните търговски участници и групата на оператора на борсовия пазар, като са задължителни за съответните търговски участници.“.</p> <p>2. В ал. 3 изразът „в срок до 14 ч.“ се заличават, а след думите „Д-1“ се добавя изразът „в срок, съгласно инструкция на независимия преносен оператор.“.</p> <p>3. Създава се нова ал. 4: „(4) При възникване на извънредни ситуации, водещи до невъзможност борсовия оператор да извести в срок сделките, сключени на борсовия пазар, борсовия оператор уведомява независимия преносен оператор за закъснението в съответствие с правилата възприети от Междурегионалното обединение на пазара (Multi-regional Coupling) и Ценовото обединение на регионите (Price Coupling of Regions).</p>	<p>Чл. 33. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Търговските участници, които сключват сделки по свободно договорени цени, имат право да участват на борсовия пазар на електрическа енергия, организиран в рамките на пазарната зона на Република България от оператора на борсовия пазар, или да участват на борсов пазар на електрическа енергия, организиран от друг пазарен оператор в региона или съвместно от двама или повече оператори, при условията, посочени в правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия, публикувани на сайта на оператора.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Сделките, реализирани от търговските участници на борсовия пазар на електрическа енергия, се известяват автоматично чрез търговска платформа за борсова търговия, като номинации за обмен между съответните търговски участници и балансиращата група на оператора оператор на борсовия пазар.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Сделките, сключени на борсовия пазар на електрическа енергия, се известяват на независимия преносен оператор от оператора на борсовия пазар в срок до 14 ч. в деня Д-1.</p>
<p>§18. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 2 думата „доставка“ се заменя с думата „търговия“.</p>	<p>Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Сделките на борсовия пазар се сключват за всеки отделен интервал на доставка.</p> <p>(2) За всеки единичен интервал на доставка (един час) в рамките на деня на доставка се сключват отделни, независими една от друга сделки за доставка на електрическа енергия, съответстващи на часовите продукти за борсова търговия.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Като продукти за борсова търговия могат да бъдат предоставени и определен набор блокови продукти, представляващи</p>

<p>2. Ал. 6 се заличава.</p> <p>3. Досегашните ал. 7, ал. 8 и ал. 9 стават съответно ал. 6, ал. 7 и ал. 8.</p>	<p>комбинация от определени часови продукти, допълнително публикувани от оператора на борсовия пазар на интернет страницата му.</p> <p>(4) Сделките, сключени на борсовия пазар, представляват твърд ангажимент на съответния търговски участник за доставка на електрическа енергия, в случай на прието предложение за продажба, или задължение за приемане на доставка на електрическа енергия, в случай на прието предложение за покупка, в съответствие със спецификацията на съответната сделка.</p> <p>(5) Всяка сделка е обвързана към един ден за доставка, един интервал на доставка и една пазарна зона.</p> <p>(6) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Сделките се считат за приключени/изпълнени при осъществяване на физическа доставка в деня на доставката на електрическа енергия в електроенергийната система на България, включително доставката на граница със съседна държава.</p> <p>(7) Всеки ден на доставка се състои от двадесет и четири (24) последователни интервала на доставка, всеки от (един) час, като първият интервал на доставка започва от 00:00 часа в деня на доставката. В дните на преминаване от лятно към зимно часово време, респективно от зимно към лятно часово време, денят на доставка има 25, респективно 23 интервала на доставка.</p> <p>(8) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар може да сключи договор по чл. 11, т. 12 с регистриран търговски участник (маркет-мейкър), който да поеме отговорността за осигуряване на ликвидност на борсовия пазар на електрическа енергия чрез ежедневно участие, с предварително регламентирани количества за покупка и продажба на електрическа енергия, при условията на сключения договор.</p> <p>(9) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Условията за постигане на ликвидност на борсовия пазар на електрическа енергия се определят от оператора на борсовия пазар, като търговският участник, изпълняващ функцията на "маркет-мейкър", с подписването на договор по чл. 11, т. 12, приема условията и се задължава да ги спазва.</p>
<p>§19. Създава се нов чл. 35а:</p> <p>„Чл. 35а. (1) Финансовият риск за сключените сделки на борсовия пазар се управлява от оператора на борсовия пазар.</p> <p>(2) Борсовия операторът разработва механизъм за управление на финансовия риск.</p> <p>(3) За целите на управление на финансовия риск участниците на борсовия пазар предоставят гаранционно обезпечение съгласно изискванията описани от оператора на борсовия пазар.“</p>	
<p>§20. В чл. 36, ал. 1 съюзът „и“ се заменя със съюза „и/или“.</p>	<p>Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Търговски участници, регистрирани от оператор на борсовия пазар за участие на борсовия пазар на електрическа</p>

	<p>енергия, имат право да подават предложения за продажба и предложения за покупка на електрическа енергия.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Участници на борсовия пазар на електрическа енергия могат да бъдат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. производители на електрическа енергия, получили право на достъп до съответната мрежа и регистрирани на пазара на електрическа енергия; 2. търговци на електрическа енергия, регистрирани на пазара на електрическа енергия; 3. общественият доставчик; 4. доставчици от последна инстанция; 5. крайни клиенти, преки членове на балансираща група; 6. участници, които не са прехвърлили отговорността за балансиране на координатор на балансираща група и сами отговарят за небалансите на своите обекти, съгласно чл. 57, ал. 1, т. 2 от правилата.
<p>§21. В чл. 37, ал. 3 последният съюз „и“ се заменя със съюза „и/или“.</p>	<p>Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) (1) Търговските участници по чл. 36, ал. 2 подават заявление за проверка на условията за участие и регистрация на борсовия пазар на електрическа енергия съгласно образец, утвърден от оператора на борсовия пазар.</p> <p>(2) Операторът на борсовия пазар разработва договор за участие на борсовия пазар на електрическа енергия, който регламентира правата и задълженията на оператора на борсовия пазар, от една страна, и на търговския участник на борсовия пазар, от друга.</p> <p>(3) С подписването на договора по ал. 2 и предоставянето на изискуемото обезпечение участникът на борсовия пазар на електрическа енергия се вписва в регистъра по чл. 38 и придобива право да изпраща предложения за продажба и предложения за покупка съгласно тези правила.</p>
<p>§22. В чл. 38, ал. 2, т. 3 изразът „за участие на борсовия пазар на електрическа енергия“ се заличава.</p>	<p>Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар поддържа актуален регистър на участниците на борсовия пазар на електрическа енергия.</p> <p>(2) В регистъра по ал. 1 за всеки участник се съдържа минимум следната информация:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пълно наименование, седалище по регистрация и лица, представляващи дружеството. 2. Договор за участие на борсовия пазар на електрическа енергия, номер и дата. 3. Идентификационен код за участие на борсовия пазар на електрическа енергия.

	<p>4. Дата на регистрация, дата на оттегляне, дата на отстраняване.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Търговският участник, регистриран на борсовия пазар на електрическа енергия, се задължава да уведоми незабавно оператора на борсовия пазар за всяка промяна на обстоятелствата, свързани с регистрацията му.</p>
<p>§23. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 изразът „и инструкцията за участие на борсовия пазар“ се заличава.</p> <p>2. В ал. 4, изр. 2 след думите „датата на отстраняване“ се добавя изречение „или датата на уреждане на взаимните задължения, ако следва датата на отстраняване.“.</p>	<p>Чл. 40. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар има право да отстрани участник от борсовия пазар на електрическа енергия и да прекрати регистрацията му, когато не спазва изискванията на тези правила, на договора за участие, на правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия и инструкцията за участие на борсовия пазар.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) При констатирано нарушение по ал. 1 операторът на борсовия пазар дава срок за отстраняването му. В случай че участникът не спазва срока, операторът на борсовия пазар изпраща известие за отстраняване от борсовия пазар на електрическа енергия, като посочва мотивите и датата на отстраняване.</p> <p>(3) Отстраняването на участник от борсовия пазар на електрическа енергия се отразява в регистъра по чл. 38.</p> <p>(4) Участникът има право да започне нова процедура по регистрация не по-рано от три месеца след датата на отстраняване.</p> <p>(5) (Изм. – ДВ, бр. 39 от 2014 г.) В случай че е прекратена или отнета лицензията на участник, когато същият подлежи на лицензиране, операторът на борсовия пазар отстранява съответния участник незабавно и безусловно от борсовия пазар, като предприема съответните стъпки по издаване на фактури и уреждане на взаимните задължения до датата на прекратяване на участието.</p>
<p>§24. В наименованието на раздел IV на глава четвърта думите „и валидиране“ се заличават“.</p>	<p>Раздел IV. Изисквания за изпращане и валидиране на предложения на борсовия пазар на електрическа енергия</p>
<p>§25. В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. Ал. 1, т. 1 се изменя: „1. Участник може да изпраща предложения за покупка и/или предложения за продажба за всеки интервал на доставка, за дадена пазарна зона.“.</p> <p>2. В ал. 1, т.2 думите „инструкцията за участие“ се заменят с думите „правила за работа“, а думата „публикувана“ се заменя с думата „публикувани“.</p>	<p>Чл. 42. (1) Участниците на борсов пазар изпращат предложения за продажба на електрическа енергия и предложения за покупка на електрическа енергия при съблюдаване на следните условия:</p> <p>1. участник може да изпрати само едно предложение за покупка и едно предложение за продажба за всеки интервал на доставка, за дадена пазарна зона;</p> <p>2. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) всяко предложение може да съдържа определен брой двойки цена - количество, фиксиран в инструкцията за участие на борсовия пазар на електрическа енергия, публикувана на сайта на борсовия оператор;</p> <p>3. всяка двойка цена - количество от предложението за покупка дефинира</p>

<p>3. В ал. 2 изразът „търгуване съгласно инструкцията“ се заменя с изречение „търговия, съгласно правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия“, а думата „публикувана“ се заменя с думата „публикувани“.</p> <p>4. В ал. 3 думата „инструкция“ се заменя с изречение „правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия“, а думата „публикувана“ се заменя с думата „публикувани“.</p> <p>5. В ал. 5 думите „на оператора на борсовия пазар“ се заличават.</p> <p>6. В ал. 6 изречение 2 се заличава. В изречение 3 думата „валидираното“ се заличава, а думата „предходно“ се заменя с думата „предходното“.</p> <p>7. Създава се нова ал. 8: „(8) Операторът на борсовия пазар има право да промени или анулира предложение за покупка или предложение за продажба на търговски участник само в случаите описани в правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия.“.</p>	<p>максималната цена, която участникът би платил за количество електрическа енергия, което не превишава количеството, упоменато в двойката цена - количество;</p> <p>4. всяка двойка цена - количество от предложението за продажба дефинира минималната цена, на която участникът би продал количество електрическа енергия, което не превишава количеството, упоменато в двойката цена - количество;</p> <p>5. (отм., предишна т. 6 - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) предложенията представляват твърд ангажимент за доставка или покупка на електрическа енергия.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) В деня за търговия (Д-1) участниците на борсовия пазар изпращат предложения за продажба и предложения за покупка за деня на доставка (Д) преди крайния срок за представяне на предложения в деня за търгуване съгласно инструкцията, публикувана от оператора на борсовия пазар на интернет страницата му.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Предложенията по ал. 2 могат да бъдат изпращани от момента на отваряне на съответния търг съгласно инструкцията, публикувана от оператора на борсовия пазар на интернет страницата му.</p> <p>(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Предложенията се подават директно в търговската система за борсовата търговия.</p> <p>(5) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Едно предложение се счита официално изпратено в момента на постъпването му в търговската система на оператора на борсовия пазар, като часът на изпращане е отразен с маркировка за време.</p> <p>(6) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Преди часа на затваряне на борсовия пазар в деня на търговия предложенията могат да бъдат променяни или анулирани по всяко време от страна на участника, който ги е изпратил. Промените се маркират по време и се регистрират в търговската система. Всяка промяна формира ново предложение, което автоматично анулира валидираното предходно предложение за съответния ден, интервал на доставка и пазарна зона.</p> <p>(7) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Ако за един участник на борсовия пазар не е възможно да въведе ново предложение в търговската система за борсова търговия, участникът следва да установи незабавен контакт с оператора на борсовия пазар в съответствие с правилата за работа на организиран борсов пазар.</p>
<p>§ 26. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 преди думата „формата“ се добавят думите „Изискванията към“, а след думите „борсовия пазар“ се добавят думите „съгласно Правилата за работа на борсовия пазар“.</p> <p>2. В ал. 2, изречение 1 думите „и диапазона“ се заличават, а изразът</p>	<p>Чл. 43. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Формата и съдържанието на предложенията, както и ценовата скала се определят от оператора на борсовия пазар.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Ценовата скала съдържа минимална и максимална цена, в рамките и диапазона на които се посочват цените в предложението на участника. Максималната цена, определена от оператора</p>

<p>„предложението на участника“ се заменя с „предложенията на участниците“.</p> <p>Изречение 2 се заличава.</p> <p>3. В ал. 3 изразът „посочена в параметрите на съответния търг, съгласно инструкцията за участие“ се заменя с израза „съгласно правилата за работа“.</p>	<p>на борсовия пазар, трябва винаги да бъде по-висока от най-високата очаквана равновесна цена, определена на борсовия пазар на електрическа енергия.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Цените се въвеждат в левове - за мегаватчас, и трябва да са в диапазона на определената от оператора на борсовия пазар ценова скала, посочена в параметрите на съответния търг, съгласно инструкцията за участие на борсовия пазар на електрическа енергия.</p> <p>(4) При подаване на предложенията за търговия директно в търговската система за борсовата търговия цените, посочени в последователните двойки цена - количество, са подредени във възходящ ред на цената.</p>
<p>§27. Чл. 44 се заличава.</p>	<p>Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар разработва процедура за валидиране на предложенията, като същата е част от инструкцията за участие на борсовия пазар, публикувана на интернет страницата му.</p> <p>(2) Веднага след постъпване на ново предложение в търговската система се стартира процесът на проверка и валидиране на данните съгласно процедурата по ал. 1.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Максималната стойност на едно предложение за покупка, изчислена в съответствие с процедурата по ал. 1, не трябва да бъде по-голяма от максималния дневен лимит, посочен в договора по чл. 37, ал. 2, на базата на който е определено гаранционното обезпечение на съответния търговски участник на борсовия пазар на електрическа енергия.</p> <p>(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Регистрираните на борсовия пазар на електрическа енергия участници, чието гаранционно обезпечение е изчерпано и не е възстановено в определения размер, имат право да подават оферти само за продажба на електрическа енергия.</p> <p>(5) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Търговските участници на борсовия пазар на електрическа енергия се информират за отхвърлянето на дадено предложение за покупка съгласно процедурата, описана в инструкцията за участие, публикувана на интернет страницата на оператора на борсовия пазар.</p>
<p>§28. Чл. 45 се изменя:</p> <p>„Чл. 45. (1) След приключване на тръжната сесия на борсовия пазар на електрическа енергия в деня на търговия (Д-1), се извършва изчисляване на клиринговата цена и търгуваните количества електрическа енергия за всеки интервал на доставка (един час) за ден на доставка (Д), в съответствие с правилата за работа на организиран борсов пазар.</p> <p>(2) При пресмятането на цените и количествата по ал. 1 се вземат предвид само приети от борсовия оператор предложения.</p> <p>(3) Операторът на борсовия пазар публикува клирингова цена в националната</p>	<p>Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар приема всички предложения за деня на доставка (Д), подадени в деня на търговия (Д-1), до затварянето на борсовия пазар.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) След проверка и валидиране на предложенията операторът на борсовия пазар извършва изчисляването на равновесна цена и търгувани количества електрическа енергия за всеки интервал на доставка (един час) за деня на доставка (Д).</p> <p>(3) При пресмятането на цените и количествата по ал. 2 се вземат предвид само приети и валидирани предложения.</p> <p>(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар определя</p>

<p>пазарна зона, в съответствие с правилата за работа на организиран борсов пазар.“.</p>	<p>първоначална равновесна цена в националната пазарна зона, както следва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. (доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) На основа на получените предложения определя кривата на търсене и кривата на предлагане в националната пазарна зона съгласно чл. 48 и 49 от тези правила; 2. (доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) В случаите, когато количеството на търсене или предлагане е равно на нула, предприема действията, посочени в чл. 50, ал. 4 от тези правила; 3. (доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) За всички останали случаи определя равновесна цена на националната пазарна зона съгласно чл. 52 от тези правила.
<p>§29. В чл. 47, ал. 2 думата „равновесна“ се заменя с думата „клирингова“, а думата „определена“ се заменя с думата „публикувана“</p>	<p>Чл. 47. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Двойките цена - количество, приети за търгуване, определят окончателната сделка между оператора на борсовия пазар и участника на борсовия пазар на електрическа енергия, която е за определена пазарна зона, определен ден на доставка и определен интервал на доставка.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Сделката по ал. 1 е по равновесна цена, определена от оператора на борсовия пазар за съответната пазарна зона, ден на доставка и интервал на доставка.</p>
<p>§30. Чл. 50 се заличава.</p>	<p>Чл. 50. (1) Равновесната цена е пресечната точка на кривата на търсене (агрегирани предложения за покупка) и кривата на предлагане (агрегирани предложения за продажба).</p> <p>(2) В случай че има само една пресечна точка или ако всички пресечни точки имат само една цена, то цената, отговаряща на пресечната точка, е равновесната цена.</p> <p>(3) В случай че кривите на търсенето и предлагането се пресичат в различни точки, формиращи общ участък с максимална цена C_{max} и минимална цена C_{min}, равновесната цена се определя с помощта на референтна цена C_{ref}, както следва:</p> $P_C = C_{max}, \text{ при } C_{ref} > C_{max}$ $P_C = C_{ref}, \text{ при } C_{min} < C_{ref} < C_{max}$ $P_C = C_{min}, \text{ при } C_{ref} < C_{min},$ <p>където:</p> <p>P_C е равновесната цена;</p> <p>C_{max} - най-високата цена, отговаряща на пресечните точки между кривата на търсене и кривата на предлагане;</p> <p>C_{min} - най-ниската цена, отговаряща на пресечните точки между кривата на търсене и кривата на предлагане;</p>

	<p>$C_{\text{реф}}$ - референтна цена, представляваща средноаритметичната цена от последните три седмици за същия часови интервал.</p> <p>(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Когато общото количество на търсене или предлагане е равно на нула или липсва пресичане на кривите на търсене и предлагане, не се реализират количества за търговия. Тогава равновесната цена се приема за равна на най-близката до референтната цена на валидирана оферта за търсене или предлагане за съответния сетълмент период.</p>
<p>§31. Чл. 51 се заличава.</p>	<p>Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) (1) Когато равновесната цена за съответната пазарна зона/зони не е определена, обемите на предлагане и търсене ще бъдат равни на нула.</p> <p>(2) За всички други случаи:</p> <p>1. обемът на предлагане се определя, както следва:</p> $OP = \cdot K_n,$ <p>където:</p> <p>K_n е количества, отговарящи на двойките цена-количество от предложенията за продажба, съдържащи цена, по-ниска или равна на равновесната цена;</p> <p>2. обемът на търсене се определя, както следва:</p> $OT = \cdot K_k,$ <p>където:</p> <p>K_k е количествата, отговарящи на двойките цена-количество от предложенията за покупка, съдържащи цена, по-висока или равна на равновесната цена.</p>
<p>§32. Чл. 52 се изменя:</p> <p>„Чл. 52. Когато няма постъпили предложения за покупка или продажба или липсва пресичане между пазарната крива на търсене и пазарната крива на предлагане, операторът на борсовия пазар стартира процедура за известяване на търговските участници на борсовия пазар на електрическа енергия за възникналите обстоятелства, описана подробно в правилата за работа на организиран борсов пазар.“</p>	<p>Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Когато пазарната крива на търсене или пазарната крива на предлагане съдържа сумарно количество равно на нула или липсва пресичане на посочените по-горе криви, операторът на борсовия пазар стартира процедура за известяване на търговските участници на борсовия пазар на електрическа енергия за възникналите обстоятелства, описана подробно в инструкцията за участие на борсовия пазар.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) В случаите на ал. 1 операторът на борсовия пазар удължава крайния срок за подаване на предложения в деня на търговия.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) След получаване на новите предложения за продажба и предложения за покупка в рамките на удължения краен срок операторът на борсовия пазар пресмята отново цените и количествата за съответния ден на доставка.</p>

	<p>(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) В случаите, когато операторът на борсовия пазар не е получил никакви предложения за покупка или предложения за продажба в рамките на новия период за подаване на оферти или липсва пресичане на кривите на търсене и предлагане, определени на базата на валидираните предложения за покупка и продажба, подадени по време на новия период преди затварянето на борсовия пазар на електрическа енергия, всички търговски участници на борсовия пазар на електрическа енергия могат да се информират чрез търговската платформа за това, че не са реализирани количества за търговия на борсовия пазар.</p>
<p>§33. В чл. 53, ал. 4 след думата „публикува“ се добавят думите „на интернет страницата си“, а изразът „чрез търговска платформа“ се заличава.</p>	<p>Чл. 53. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар предоставя на съответните търговски участници достъп до информация за реализираните от тях сделки, сключени съгласно разпоредбите на тази глава, в деня на търговия, чрез търговската платформа.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар предоставя на независимия преносен оператор достъп до информация за реализираните сделки в деня на търговия чрез търговската платформа.</p> <p>(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Резултатите от търговията на борсовия пазар на електрическа енергия се използват в процеса на сетълмент съгласно глава десета на тези правила, като търгуваните количества от всеки търговски участник на борсовия пазар на електрическа енергия се сумират с количествата, търгувани по двустранни договори.</p> <p>(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар публикува чрез търговската платформа информация за търгуваните количества и цени</p>
<p>§34. В чл. 54, т. 1 думите „равновесната цена“ се заменят с изрза „клиринговата цена в съответствие с правилата за работа на организиран борсов пазар“.</p>	<p>Чл. 54. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар прекратява работата на борсовия пазар на електрическа енергия при:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цялостна или частична невъзможност за работа на системата за търговия или на друга информационна система, използвана за обработка на предложенията и определяне на равновесната цена. 2. Прекъсване на пазара при аварийна ситуация.
<p>§35. Чл. 55 се заличава</p>	<p>Чл. 55. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) При проблеми, свързани с комуникацията на участниците с търговската система на оператора, операторът на борсовия пазар има право да промени крайните срокове за изпращане на съответните предложения и потвърждения, включително работното време на борсовия пазар на електрическа енергия.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар може да откаже да регистрира предложение на участник на пазара в случай на техническа грешка в системата за търговия.</p>

§36. Чл. 56 се изменя:

„Чл. 56. (1) Формирането на балансиращи групи има за цел:

1. въвеждане на нова организация при администриране на сделките с електрическа енергия, реалното им изпълнение и сетълмент;
2. подобряване планирането на състава на генериращите мощности и определянето на балансиращите източници за поддържане на баланса на електроенергийната система;
3. разделяне на задълженията по физическата доставка на електрическа енергия от финансовите взаимоотношения при отклонение на реалното производство/консумация от предварителните прогнози, регистрирани графици и диспечерски инструкции от независимия преносен оператор;
4. агрегиране на небалансите на търговските участници и смекчаване на икономическите последици от цените на балансиращата енергия;
5. съсредоточаване на отговорностите по обмен на информация с независимия преносен оператор при малък брой участници на пазара.

(2) Групи са:

1. стандартни балансиращи групи;
2. комбинирани балансиращи групи;
3. специални балансиращи групи, които се регистрират от независимия преносен оператор и към които се прилагат еднакви принципи за балансиране;
4. виртуална търговска балансираща група на обществения доставчик.

5. група на оператора на борсовия пазар.

(3) Стандартна балансираща група е група от търговски участници с координатор регистриран от независимия преносен оператор, отговарящи на изискванията на ЗЕ и към които се прилагат общите условия на балансиране.

(4) Специалните балансиращи групи са групите с координатори: независимия преносен оператор, обществения доставчик, крайните снабдители, операторите на електроразпределителни мрежи, разпределително предприятие на тягова електрическа енергия, доставчици от последна инстанция.

(5) В случаите, когато производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия не са прехвърлили отговорността за балансиране на координатор на комбинирана балансираща група, те са в балансиращите групи с координатори обществения доставчик или крайният снабдител в зависимост от сключените договори за изкупуване на електрическа енергия.

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) (1) Формирането на балансиращи групи има за цел:

1. въвеждане на нова организация при администриране на сделките с електрическа енергия, реалното им изпълнение и сетълмент;
2. подобряване планирането на състава на генериращите мощности и определянето на балансиращите източници за поддържане на баланса на електроенергийната система;
3. разделяне на задълженията по физическата доставка на електрическа енергия от финансовите взаимоотношения при отклонение на реалното производство/консумация от предварителните прогнози, регистрирани графици и диспечерски инструкции от независимия преносен оператор;
4. агрегиране на небалансите на търговските участници и смекчаване на икономическите последици от цените на балансиращата енергия;
5. съсредоточаване на отговорностите по обмен на информация с независимия преносен оператор при малък брой участници на пазара.

(2) **Балансиращите** групи са:

1. стандартни балансиращи групи;
2. комбинирани балансиращи групи;
3. специални балансиращи групи, които се регистрират от независимия преносен оператор и към които се прилагат еднакви принципи за балансиране;
4. виртуална търговска балансираща група на обществения доставчик.

(3) Стандартната балансираща група с координатор лице, на което е издадена лицензия по чл. 39, ал. 5, т. 1, 5, 9 ЗЕ и е регистрирано от независимия преносен оператор, и с членове търговски участници по чл. 100, ал. 1 ЗЕ, които сключват сделки с електрическа енергия при свободно договорени цени.

(4) Специалните балансиращи групи са групите с координатори: независимия преносен оператор, обществения доставчик, крайните снабдители, операторите на електроразпределителни мрежи, разпределително предприятие на тягова електрическа енергия, доставчици от последна инстанция, **борсов оператор.**

(5) В случаите, когато производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия не са прехвърлили отговорността за балансиране на координатор на комбинирана балансираща група, те са в балансиращите групи с координатори обществения доставчик или крайният

(6) Независимият преносен оператор е координатор на следните специални балансиращи групи:

1. група за компенсиране на технологичните разходи в електропреносната мрежа;
2. група за компенсиране на непланираните обмени.

(7) **Общественият доставчик** е координатор на следните специални балансиращи групи:

1. група на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и централи с комбиниран цикъл на производство със следните участници:
  - 1.1. производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, чиято енергия изкупува, в т.ч. и производители, присъединени едновременно към електропреносната и електроразпределителната мрежа, когато същите не са избрали друг координатор на балансираща група;
  - 1.2. производителите на електрическа енергия от централи с комбиниран цикъл на производство, чиято енергия изкупува, в т.ч. и производители, присъединени едновременно към електропреносната и електроразпределителната мрежа, когато същите не са избрали друг координатор на балансираща група;
  - 1.3. групите по **ал. 9**, т. 2 с координатор крайните снабдители;
  - 1.4. групите по **ал. 9**, т. 3 с координатор крайните снабдители.
2. група на производители на електрическа енергия от ВЕЦ, собственост на "НЕК" - ЕАД;
3. група на производителите, с които общественият доставчик има сключени дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия и разполагаемост, когато същите не са избрали друг координатор на балансираща група;
4. виртуална търговска балансираща група, създадена от обществения доставчик, към/от която се изпращат графици за обмен, включително информативни графици, която има за цел да акумулира всички покупки и продажби на обществения доставчик, осъществявани съгласно нормативната уредба.

(8) Групите по ал. 7, т. 2 и 3 могат да се обединят с общ финансов сетълмент.

(

снабдител в зависимост от сключените договори за изкупуване на електрическа енергия.

(6) Независимият преносен оператор е координатор на следните специални балансиращи групи:

1. група за компенсиране на технологичните разходи в електропреносната мрежа;
2. група за компенсиране на непланираните обмени.

(7) **Операторът на борсовия пазар** е координатор на специална балансираща група за компенсиране на небалансите на борсовия пазар.

(8) **Общественият доставчик** е координатор на следните специални балансиращи групи:

1. група на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и централи с комбиниран цикъл на производство със следните участници:
  - 1.1. производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, чиято енергия изкупува, в т.ч. и производители, присъединени едновременно към електропреносната и електроразпределителната мрежа, когато същите не са избрали друг координатор на балансираща група;
  - 1.2. производителите на електрическа енергия от централи с комбиниран цикъл на производство, чиято енергия изкупува, в т.ч. и производители, присъединени едновременно към електропреносната и електроразпределителната мрежа, когато същите не са избрали друг координатор на балансираща група;
  - 1.3. групите по **ал. 10**, т. 2 с координатор крайните снабдители;
  - 1.4. групите по **ал. 10**, т. 3 с координатор крайните снабдители.
2. група на производители на електрическа енергия от ВЕЦ, собственост на "НЕК" - ЕАД;
3. група на производителите, с които общественият доставчик има сключени дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия и разполагаемост, когато същите не са избрали друг координатор на балансираща група;
4. виртуална търговска балансираща група, създадена от обществения доставчик, към/от която се изпращат графици за обмен, включително информативни графици, която има за цел да акумулира всички покупки и продажби на обществения доставчик, осъществявани съгласно нормативната уредба.

(9) Групите по ал. 8, т. 2 и 3 могат да се обединят с общ финансов сетълмент.

9) Крайните снабдители са координатори на следните специални балансиращи групи:

1. група на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниво ниско напрежение, които крайният снабдител снабдява с електрическа енергия;
2. група на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, чиято енергия крайният снабдител изкупува, когато същите не са избрали друг координатор на балансираща група;
3. група на производители на електрическа енергия от централи с комбиниран цикъл на производство, чиято енергия крайният снабдител изкупува, когато същите не са избрали друг координатор на балансираща група;
4. групите по т. 2 и 3 могат да се обединят с общ финансов сетълмент.

(10) Доставчиците от последна инстанция са координатори на специални балансиращи групи с членове крайни клиенти, които снабдяват с електрическа енергия.

(11) Операторът на електроразпределителна мрежа е координатор на специална балансираща група за компенсиране на технологичните разходи в електроразпределителната мрежа. Операторът на електроразпределителната мрежа има право да прехвърли отговорността за балансиране на крайния снабдител за компенсиране на технологичните разходи в електроразпределителната мрежа като част от групата по ал. 9, т. 1.

Операторът на електроразпределителната мрежа има право да преразпределя на клиентите, присъединени към електроразпределителната мрежа, разходите за небаланси до размер, определен с решение на КЕБР.

(12) Разпределителното предприятие на тягова електрическа енергия е координатор на специална балансираща група, включваща обекти, присъединени към разпределителната мрежа на железопътния транспорт - за мегаватчас.

(13) В случаите, когато има обединение на балансиращи групи чрез общ финансов сетълмент, координаторите са задължени да известяват отделни агрегирани графици за всяка група, което да позволява на независимия преносен оператор да извършва отделен сетълменти определяне на реализираните небаланси от съответната група.

(14) Комбинирана балансираща група е група, в която участват производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.

(15) Когато производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия избират да прехвърлят отговорността си за балансиране на координатор на комбинирана балансираща група, те не са ограничени от

(10) Крайните снабдители са координатори на следните специални балансиращи групи:

1. група на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниво ниско напрежение, които крайният снабдител снабдява с електрическа енергия;
2. група на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, чиято енергия крайният снабдител изкупува, когато същите не са избрали друг координатор на балансираща група;
3. група на производители на електрическа енергия от централи с комбиниран цикъл на производство, чиято енергия крайният снабдител изкупува, когато същите не са избрали друг координатор на балансираща група;
4. групите по т. 2 и 3 могат да се обединят с общ финансов сетълмент.

(11) Доставчиците от последна инстанция са координатори на специални балансиращи групи с членове крайни клиенти, които снабдяват с електрическа енергия.

(12) Операторът на електроразпределителна мрежа е координатор на специална балансираща група за компенсиране на технологичните разходи в електроразпределителната мрежа. Операторът на електроразпределителната мрежа има право да прехвърли отговорността за балансиране на крайния снабдител за компенсиране на технологичните разходи в електроразпределителната мрежа като част от групата по ал. 10, т. 1.

(13) Разпределителното предприятие на тягова електрическа енергия е координатор на специална балансираща група, включваща обекти, присъединени към разпределителната мрежа на железопътния транспорт - за мегаватчас.

(14) В случаите, когато има обединение на балансиращи групи чрез общ финансов сетълмент, координаторите са задължени да известяват отделни агрегирани графици за всяка група, което да позволява на независимия преносен оператор да извършва отделен сетълмент и определяне на реализираните небаланси от съответната група.

(15) Комбинирана балансираща група е група, в която участват производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.

(16) Когато производителите на електрическа енергия от

<p>териториалното разположение на обекта за производство и сключения договор за изкупване.</p> <p>(16) Крайните снабдители като координатори на специалните балансиращи групи по ал. 9, т. 1 имат право да преразпределят на членовете на тези групи разходи за небаланси до размер, определен с решение на КЕВР.</p> <p>(17) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, членове на специална балансираща група, които са достигнали размера на нетното специфично производство, могат да продават произведената от тях електрическа енергия по свободно договорени цени, след смяна на балансиращата група. Смяната на принадлежност към балансираща група се извършва при условията и по реда на глава осма.</p> <p>(18) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, които са достигнали размера на нетното специфично производство и производителите на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, членове на специална балансираща група, които ще продават по свободно договорени цени, могат да се регистрират в стандартна балансираща група. Смяната на принадлежност към балансираща група се извършва при условията и по реда на глава осма."</p>	<p>възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия избират да прехвърлят отговорността си за балансиране на координатор на комбинирана балансираща група, те не са ограничени от териториалното разположение на обекта за производство и сключения договор за изкупване.</p>
<p>§ 37. В чл. 57 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 3 думите „ал. 12“ се заменят с думите „ал. 7 и ал. 11“.</p> <p>2. В ал. 4 изразът „и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия“ се заличава, а след думите „лицензирано дружество“ се поставя запетая и се добавя израза „освен в случаите на чл. 56, ал. 7“.</p>	<p>Чл. 57. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) (1) Отговорност за балансиране имат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. координаторите на балансиращи групи съгласно ЗЕ; 2. търговските участници, които сключват сделки по свободно договорени цени за времето, през което не са прехвърлили отговорността си за балансиране на координатор на балансираща група и сами отговарят за небалансите на своите обекти. <p>(2) Крайните клиенти, които купуват електрическа енергия по регулирани цени, и производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия са длъжни да прехвърлят отговорността за балансиране на координатор чрез договор по чл. 11, т. 9 от тези правила.</p> <p>(3) Координаторите на специални балансиращи групи освен в случаите по чл. 56, ал. 12 нямат право да прехвърлят отговорността за балансиране на друго лицензирано дружество и са отговорни пред независимия преносен оператор за небалансите на всяка специална балансираща група поотделно.</p> <p>(4) Координаторите на балансиращи групи на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия нямат право да включват в балансиращата група обекти на други участници и да</p>

	<p>прехвърлят отговорността за балансиране на друго лицензирано дружество</p>
<p>§ 38. Чл. 59, ал. 2, т. 4 се изменя:</p> <p>„4. за всички клиенти, заявили желание за смяна на доставчика на всеобща услуга и без инсталирани електромери за почасово отчитане на електрическа енергия - идентификационен номер на определеният от съответния оператор на електроразпределителната мрежа стандартизиран товаров профил.“.</p>	<p>Чл. 59. (1) Търговските участници, изпълнили условията по чл. 58, ал. 1, подават заявление за регистрация по образец, утвърден от независимия преносен оператор, което съдържа:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. наименование на заявителя, адрес, вид лицензия и № на лицензия, № на решение на ДКЕВР по чл. 39, ал. 5 ЗЕ; 2. наименование на лицата, заявили желание да бъдат преки или непреки членове на балансиращата група; 3. списък на обектите на заявителя и на лицата по т. 2; 4. информация за предоставена мощност на обектите по т. 3; 5. информация за местата на измерване на обектите по т. 3 и идентификационни номера на търговските електромери, валидирана от собствениците на средствата за търговско измерване, които са длъжни да извършат валидирането в срок 14 дни; 6. количество произведена/използвана електрическа енергия помесечно за предходната календарна година и последните шест месеца, предхождащи датата на подаване на заявлението, общо за заявителя и лицата по т. 2; 7. лица за контакти на заявителя, които отговарят по въпросите за изпращане на графици за производство, графици за потребление и графици за обмен между балансиращи групи, предложения и заявки за балансираща енергия, сетълмент и фактуриране. <p>(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат следните документи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. удостоверение за предоставен достъп до електропреносната и/или електроразпределителните мрежи за всяко от дружествата по ал. 1, т. 1 и 2 за изпълнени технически изисквания и липса на задължения към обществения доставчик и/или краен снабдител; 2. удостоверението по т. 1 не се изисква от дружества с вече предоставен достъп до мрежата към момента на влизане в сила на тези правила; 3. декларация от заявителя, че всяко от лицата по ал. 1, т. 1 и 2 е сключило договори за достъп и договори за пренос на електрическа енергия пряко или чрез доставчика на електрическа енергия и е предоставило съответните гаранционни обезпечения в съответствие с изискванията на нормативната уредба и тези правила; 4. за всички клиенти, заявили желание за смяна на доставчика на всеобща услуга и без инсталирани електромери за почасово отчитане на електрическа енергия - идентификационен номер на стандартизиран профил от единен за страната списък със стандартизирани товари профили,

	<p>предложен от разпределителните предприятия;</p> <p>5. копие от лицензия и съответните допълнения към нея, потвърждаващи правото за извършване на дейността "координатор на балансираща група"</p>
<p>§ 39. Чл. 61, ал. 1, т. 4 се изменя:</p> <p>„4. идентификационен номер на определеният от съответния оператор на електроразпределителната мрежа стандартизиран товаров профил.“</p>	<p>Чл. 61. (1) Търговските участници, изпълнили условията по чл. 58, ал. 2, подават "заявление за регистрация на координатор на специална балансираща група" по образец, утвърден от независимия преносен оператор, което съдържа:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. наименование на заявителя, адрес, вид лицензия и № на лицензия, № на решение на ДКЕВР по чл. 39, ал. 5 ЗЕ; 2. наименование на лицата, непреки членове на специалната балансираща група, които имат електромери за почасово отчитане на електрическата енергия; 3. наименование на лицата, непреки членове на специална балансираща група, които нямат електромери за почасово отчитане на електрическата енергия, при поискване от независимия преносен оператор; 4. идентификационен номер на стандартизиран профил от единен за страната списък със стандартизирани товари профили, предложен от разпределителните предприятия; 5. списък на обектите на заявителя и членовете на групата по т. 2 при поискване от независимия преносен оператор; 6. информация за предоставената мощност на обектите по т. 5; 7. описание на местата на измерване на обектите по т. 5 и идентификационни номера на търговските електромери, валидирани от собствениците на средствата за търговско измерване, при поискване от независимия преносен оператор; 8. количество произведена/използвана електрическа енергия помесечно за предходната календарна година, общо за координатора и членовете на групата; 9. лица за контакти на заявителя, които отговарят по въпросите на изпращане на графици за производство, графици за потребление и графици за обмен, предложения и заявки за балансираща енергия, сетълмент и фактуриране. <p>(2) Към заявлението по ал. 1 се прилага копие от лицензия и съответните допълнения към нея, потвърждаващи правото за извършване на дейността "координатор на специална балансираща група" по чл. 39, ал. 5 ЗЕ.</p> <p>(3) Независимият преносен оператор разглежда заявлението в 15-дневен срок и изпраща писмен отговор до заявителя по ал. 1, като:</p>

	<p>1. приема заявлението за регистрация, като посочва идентификационния номер/EIC код на координатора на специална балансираща група и кодовите номера на обектите, местата, за които отговаря заявителят в ролята му на координатор на специална балансираща група;</p> <p>2. дава указания за допълнителна информация и срок на представяне.</p> <p>(4) В срок до 10 дни от получаването на известието за приемане на заявлението за регистрация по ал. 3 координаторът на специална балансираща група следва да сключи с независимия преносен оператор: договора по чл. 11, т. 8, да представи декларация за сключването на договорите по чл. 11, т. 1, 2 и 3 или декларация за сключен договор по чл. 11, т. 10 от правилата.</p> <p>(5) Със сключването на договора по ал. 4 координаторът на специална балансираща група се вписва в регистъра по чл. 65 със статус "регистриран".</p> <p>(6) След предоставянето на гаранционно обезпечение координаторът на специална балансираща група се вписва в регистъра по чл. 65 със статус "активен"</p>
<p>§ 40. В чл. 62 се създава нова ал. 6:</p> <p>„(6) В случай, че срокът на договора по чл. 11, т. 9 и/или т. 10 между търговски участник и координатор, е изтекъл и не е подновен, съответно не е стартирана в срок процедура за промяна на принадлежността към балансираща група от търговския участник, последният остава в балансиращата група на координатора и поема своя дял от финансовата отговорност към него съгласно общите принципи за разпределение на небалансите в балансиращата група на координатора. При неплащане в срок на дължимите от търговския участник суми, координаторът има право да поиска от мрежовия оператор временно преустановяване на преноса на електрическа енергия до търговския участник.“.</p>	<p>Чл. 62. (1) Всеки обект на производител или потребител може да бъде причислен само към един координатор на балансираща група.</p> <p>(2) Търговските участници, регистрирани на пазара преди влизане в сила на тези правила за търговия, са длъжни в рамките на 30 календарни дни от влизането им в сила да прехвърлят отговорността за балансиране на своите обекти на координатор на балансираща група.</p> <p>(3) В случаите, когато не е изпълнено изискването по ал. 2, независимият преносен оператор ще счита, че търговският участник отговаря за небалансите на своите обекти като координатор на балансираща група.</p> <p>(4) В случаите по ал. 3 търговският участник следва да сключи договорите по чл. 11, т. 1, 2, 3 и 8 от тези правила като координатор на балансираща група със същите права и отговорности.</p> <p>(5) В случаите, когато договорите по ал. 4 не са сключени, търговският участник няма право да сключва сделки на пазара на електрическа енергия.</p>
<p>§41. В чл. 64, ал. 1 след думите „за компенсирани на“ се добавя изречение „технологичните загуби в електропреносната мрежа и“.</p>	<p>Чл. 64. (1) Независимият преносен оператор поема отговорност за небалансите по сделките с балансираща енергия за компенсирани на непланираните обмени.</p> <p>(2) Независимият преносен оператор извън случаите по ал. 1 не поема отговорност за небалансите на:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. друг координатор на балансираща група; 2. обекти на ползватели, присъединени към електропреносната и/или електроразпределителната мрежа
<p>§42. Чл. 66 се правят следните изменения и допълнения:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ал. 1 се изменя: „(1) Координатор на стандартна и/или комбинирана балансираща група има право да изпрати известие за оттегляне на регистрацията като координатор на стандартна или комбинирана балансираща група.“. 2. Ал. 7 се заличава. 	<p>Чл. 66. (1) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Координатор на стандартна балансираща група има право да изпрати известие за оттегляне на регистрацията като координатор на стандартна балансираща група.</p> <p>(2) Известието се изпраща на независимия преносен оператор и на всички членове на балансиращата група.</p> <p>(3) В известието за оттегляне се посочва датата на оттегляне, която не може да бъде по-рано от 40 дни след изпращане на известието за оттегляне.</p> <p>(4) Независимият преносен оператор издава дневни и обобщени извлечения за сетълмент, включително до деня, предхождащ оттеглянето, като страните издават съответните фактури и извършват плащания съгласно сроковете, посочени в чл. 178 на правилата.</p> <p>(5) Датата на оттегляне на координатор на балансираща група е първо число на календарния месец след изтичане на срока по ал. 3.</p> <p>(6) Независимият преносен оператор освобождава в срок от седем дни гаранционното обезпечение след уреждане на всички финансови взаимоотношения, свързани с прекратяване на регистрацията на "координатора на балансираща група".</p> <p>(7) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Обектите на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство в случаите на ал. 1 прехвърлят отговорността за балансиране на координатор на комбинирана балансираща група или на специалната група на обществения доставчик или крайните снабдители в зависимост от сключените договори за изкупуване на електрическа енергия съгласно регистъра по чл. 65.</p>
<p>§ 43. В чл. 67 се правят следните изменения и допълнения:</p>	<p>Чл. 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Координатор на балансираща група, заявил оттегляне по чл. 66, ал. 1, и неговите членове имат право да прехвърлят отговорността за балансиране на координатор на балансираща група съгласно регистъра по чл. 65, като изпращат на независимия преносен оператор "заявление за прехвърляне на отговорност за балансиране" съгласно утвърден образец. Заявлението съдържа:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. наименование на координатора, който ще поеме отговорността за балансиране; 2. декларация за съгласие на координатора по т. 1; 3. описание на обектите и съответните кодови номера на лицето,

<p>1. Ал. 6 се изменя: „(6) Независимият преносен оператор и операторите на електроразпределителните мрежи си обменят взаимно информация до два работни дни преди изтичане на календарния месец, за обхвата на балансиращите групи и съответните координатори, считано от следващия календарен месец.“.</p> <p>2. Създава се нова ал. 7: „(7) Координаторите на балансиращи групи изпращат на независимия преносен оператор три работни дни преди изтичане на календарния месец списък на обектите на търговските участници, които са в състава на балансиращата им група от следващия месец.“.</p>	<p>което прехвърля отговорността за балансиране.</p> <p>(2) Независимият преносен оператор проверява данните в заявлението и отговаря в срок до 15 дни в писмен вид на заявителя и новия координатор на балансираща група.</p> <p>(3) В отговора по ал. 2 се посочва датата, от която прехвърлянето на отговорността за балансиране е в сила, която дата е първо число на календарен месец.</p> <p>(4) Независимият преносен оператор има право да поиска промяна на сключените договори по чл. 11, т. 8 с новия координатор на балансираща група.</p> <p>(5) Независимият преносен оператор отразява промените в регистъра по чл. 65.</p> <p>(6) Независимият преносен оператор и операторите на електроразпределителните мрежи си обменят взаимно информация в края на текущия месец за обхвата на балансиращите групи и съответните координатори, считано от следващия календарен месец</p>
<p>§ 44. Чл. 68 се изменя:</p> <p>„Чл. 68 (1) Независимият преносен оператор може да отстрани от електроенергийния пазар координатор на балансираща група или търговски участник по чл. 62. ал. 3 с предизвестие от два работни дни до съответния оператор на електроразпределителна мрежа и координатора на балансираща група във всеки един от следните случаи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. координаторът на балансираща група или търговският участник по чл. 62. ал. 3 не изпълнява задълженията си съгласно тези правила и/или не отговаря на условията за регистрация като координатор на балансираща група; 2. координаторът на балансираща група или търговският участник по чл. 62, ал. 3 наруши условията на договора за балансиране, в т.ч. при неплащане в срок или ако не възстанови или не представи актуализирано гаранционно обезпечение в сроковете по договора; 3. координаторът на балансираща група или търговски участник по чл. 62. ал. 3 има неизплатени задължения по договорите си за достъп и пренос и/или невнесени/невъзстановени/неактуализирани гаранционни обезпечения; 4. координаторът на балансираща група или търговският участник по чл. 62. ал. 3 допуска значителни небаланси в балансиращата си група въпреки изрично предупреждение от независимия преносен оператор; 	<p>Чл. 68. (1) Независимият преносен оператор може да отстрани от електроенергийния пазар координатор на балансираща група или търговски участник по чл. 62, ал. 3 с предизвестие от пет работни дни във всеки един от следните случаи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. координаторът на балансираща група или търговският участник по чл. 62, ал. 3 не изпълнява задълженията си съгласно тези правила и/или не отговаря на условията за регистрация като координатор на балансираща група; 2. координаторът на балансираща група или търговският участник по чл. 62, ал. 3 наруши условията на договора за балансиране, в т.ч. при неплащане в срок или ако не възстанови или не представи актуализирано гаранционно обезпечение в сроковете по договора; 3. координаторът на балансираща група или търговски участник по чл. 62, ал. 3 има неизплатени задължения по договорите си за достъп и пренос и/или невнесени/невъзстановени гаранционни обезпечения по тях; 4. координаторът на балансираща група или търговският участник по чл. 62, ал. 3 продължава системно да допуска значителни небаланси в балансиращата си група след изрично писмено предупреждение от

<p>5. координаторът на балансираща група е обявен в несъстоятелност или е в процес на ликвидация;</p> <p>6. не представя графици в сроковете съгласно правилата.</p> <p>(2) Обществения доставчик може да поиска от независимия преносен оператор да отстрани от електроенергийния пазар търговски участник, който не изпълнява задълженията си по чл. 100, ал. 4 от ЗЕ.</p> <p>(3) Координаторът на балансираща група или търговският участник по чл. 62, ал. 3 е длъжен да уреди всички свои задължения с независимия преносен оператор, възникнали до датата на отстраняване от електроенергийния пазар.</p> <p>(4) Членовете на балансираща група с координатор, отстранен от електроенергийния пазар, отговарят за собствените си небаланси, считано от датата на отстраняване, и имат право да прехвърлят отговорността за балансиране на друг координатор.</p> <p>(5) Независимия преносен оператор отразява отстраняването на координатор на балансираща група или търговски участник по чл. 62, ал. 3 в регистъра по чл. 65 в деня на отстраняването му.</p> <p>(6) В случаите по ал. 1 независимия преносен оператор информира КЕВР за отстраняването от пазара на координатора на балансиращата група.</p> <p>(7) Предизвестие по ал.1 се изпраща и на членовете на балансиращата група. Независимия преносен оператор уведомява преките членове в балансиращата група, а операторите на електроразпределителните мрежи - непреките членове в групата."</p>	<p>независимия преносен оператор;</p> <p>5. координаторът на балансираща група е обявен в несъстоятелност или е в процес на ликвидация;</p> <p>6. не представя графици в сроковете съгласно правилата;</p> <p>7. координатор на комбинирана балансираща група има неизплатени задължения по договорите си с обществения доставчик.</p> <p>(2) Предизвестие по ал. 1 се изпраща и на членовете на балансиращата група. (бел.ред.: новата ал.7 от проекта за промени)</p> <p>(3) Координаторът на балансираща група или търговският участник по чл. 62, ал. 3 е длъжен да уреди всички свои задължения с независимия преносен оператор, възникнали до датата на отстраняване от електроенергийния пазар.</p> <p>(4) Членовете на балансираща група с координатор, отстранен от електроенергийния пазар, отговарят за собствените си небаланси, считано от датата на отстраняване, и имат право да прехвърлят отговорността за балансиране на друг координатор.</p> <p>(5) Независимия преносен оператор отразява отстраняването на координатор на балансираща група или търговски участник по чл. 62, ал. 3 в регистъра по чл. 65 до два работни дни от датата на отстраняване.</p> <p>(6) В случаите по ал. 1 независимия преносен оператор информира Държавната комисия за енергийно и водно регулиране за отстраняването от пазара на координатора на балансиращата група.</p>
<p>§ 45. Чл. 69 се изменя:</p> <p>„Чл. 69. (1) Обществения доставчик и крайните снабдители заплащат на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, произведените от тях количества електрическа енергия по показания на средствата за търговско измерване и по цена съгласно условията на чл. 31, ал. 5 от ЗЕВИ.</p> <p>(2) Количествата електрическа енергия над тези по ал. 1, производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, могат да ползват за снабдяване на свои клонове, предприятия и обекти или да продават по свободно договорени цени.</p> <p>(3) Обществения доставчик и крайните снабдители заплащат на производителите на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, произведените от тях количества електрическа енергия по регистриран график в системата за администриране на пазара и по цена съгласно условията на чл. 162 от ЗЕ.“.</p>	<p>Чл. 69. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Обществения доставчик и крайните снабдители заплащат количествата произведена електрическа енергия на производителите от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия по показания на търговските електромери по цена съгласно сключените договори за продажба съобразено с разпоредбите на чл. 162 ЗЕ</p>

§ 46. Чл. 70 се изменя:

„Чл. 70. (1) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, избрали да прехвърлят отговорността си за балансиране на координатор на комбинирана/ **стандартна** балансираща група, трябва да получат достъп до съответната мрежа и да бъдат регистрирани на пазара чрез подаване на заявление към съответния мрежови оператор **при условията и по реда на глава осма, както и** да сключат договор по чл. 11, т. 9.

(2) Общественият доставчик, крайните снабдители в качеството им на координатори на специални балансиращи групи и координаторите на комбинирани балансиращи групи за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници сключват договор по чл. 11, т. 9 с всички членове на балансиращата група.

(3) Производителите по ал. 2, които не са сключили договор по чл. 11, т. 9, се балансират от съответния координатор на специалната или комбинираната балансираща група в съответствие с прилаганата методиката за разпределение на небалансите на членовете в специалната балансираща група и утвърдените от КЕВР общи принципи за разпределяне на небалансите.

(4) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, които продават произведената електрическа енергия по преференциални цени и по показания на средствата за търговско измерване, нямат право да участват в стандартни балансиращи групи. **Производителите електрическа енергия от възобновяеми източници имат право да участват в стандартна балансираща група само когато продават произведената електрическа енергия съгласно чл. 31, ал. 12 от ЗЕВИ.**

(5) Производителите от възобновяеми източници нямат право да продават електрическа енергия при условията на чл. 31, ал. 12 от ЗЕВИ когато са членове на специална балансираща група.

(6) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници имат право да променят принадлежността си от специална към стандартна балансираща група след достигане на размера на нетното специфично производство на електрическа енергия, определен съгласно чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ по реда за промяна принадлежността към балансираща група. Производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, имат право да се върнат в комбинирана/специална балансираща група считано от началото на новата календарна година по реда за промяна на координатор на балансираща група.

Чл. 70. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници **високоэффективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия**, избрали да прехвърлят отговорността си за балансиране на координатор на комбинирана балансираща група, трябва да получат достъп до съответната мрежа и да бъдат регистрирани на пазара чрез подаване на заявление към съответния мрежови оператор **съгласно съответните изисквания и** да сключат договор по чл. 11, т. 9 от тези правила.

(2) **(Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** Общественият доставчик, крайните снабдители в качеството им на координатори на специални балансиращи групи и координаторите на комбинирани балансиращи групи за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници **и високоэффективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия** сключват договор по чл. 11, т. 9 с всички членове на балансиращата група.

(3) **(Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** Производителите по ал. 2, които не са сключили договор по чл. 11, т. 9, се балансират от съответния координатор на специалната или комбинираната балансираща група в съответствие с прилаганата методиката за разпределение на небалансите на членовете в специалната балансираща група и утвърдените от ДКЕВР общи принципи за разпределяне на небалансите.

(4) **(Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници **и високоэффективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия**, които продават произведената електрическа енергия по преференциални цени и по показанията на средствата за търговско измерване, нямат право да участват в стандартни балансиращи групи

(7) Производителите на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, прехвърлят отговорността си за балансиране на координатор на стандартна балансираща група."

§ 47. Чл. 71 се изменя:

„Чл. 71. (1) Във връзка с участието на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници в балансиращия пазар предоставянето и утвърждаването на графици се извършва съгласно разпоредбите на глава шеста от тези правила.

(2) Координаторите на специалните балансиращи групи на крайните снабдителите с обекти на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, когато продават по реда на чл. 31, ал. 5 от ЗЕВИ известяват графици за обмен към координатора на специалната балансираща група по чл. 56, ал. 7, т. 1. Координаторът по чл. 56, ал. 7, т. 1. известява агрегиран график към виртуалната търговска балансираща група на обществения доставчик за прогнозното производство в групата. Тези графици служат само за определяне на небалансите на групите на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и по тях няма финансови разплащания.

(3) Координаторът на комбинирана балансираща група подава графиците за обмен за производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и към координаторите на специални балансиращи групи на обществен доставчик и краен снабдител, които изкупуват електрическата енергия от производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници.

(4) Координаторът на стандартна балансираща група подава графиците за обмен за производители на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство и към координаторите на специални балансиращи групи на обществен доставчик и краен снабдител, които изкупуват електрическата енергия от производителите, за количествата високоефективно производство.

(5) Производителите на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство изпращат почасови графици към обществения доставчик/крайния снабдител и към участници на свободния пазар, в сроковете съгласно глава шеста, балансирането се извършва съгласно сумарните графици и отчетените количества електрическа енергия като небалансите се делегират на координатора на стандартната балансираща група.

(6) Графикът към обществения доставчик/крайния снабдител следва да бъде

Чл. 71. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Във връзка с участието на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и/или високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия в балансиращия пазар предоставянето и утвърждаването на графици се извършва съгласно разпоредбите на глава шеста от тези правила.

(2) **(Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** Координаторите на специалните балансиращи групи на обществения доставчик и крайните снабдителите с обекти на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия подават информативни графици за обмен към виртуалната търговска балансираща група на обществения доставчик за прогнозното производство в групата. Тези графици служат само за определяне на небалансите на групите на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и по тях няма финансови разплащания.

(3) **(Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** Координаторът на комбинирана балансираща група подава графиците за обмен за производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и към координаторите на специални балансиращи групи, които изкупуват електрическата енергия от производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и/или високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.

(4) **(Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** Координаторите на специалните балансиращи групи на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и на производителите на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия подават агрегирани графици за групите към координатора на специалната балансираща група по чл. 56, ал. 8, т. 1

<p>съобразен с почасовия топлинен товар в изпълнение на разпоредбата на чл. 84, ал. 6, т. 1 от ЗЕ и съгласно наредбата по чл. 84, ал. 7 от ЗЕ.”.</p>	
<p>§ 48. В чл. 73 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 думата „комбинирани“ се заменя с израза „специални/комбинирани“, а изразът „групите по чл. 71“ се заменя с израза „производителите от възобновяеми източници“.</p> <p>2. В ал. 1, т. 1 изразът „и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия“ се заличава, а думата „комбинираните“ се заменя с израза „специалните/комбинираните“.</p> <p>3. В ал. 1, т. 2 изразът „и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия“ се заличава, а думата „комбинираните“ се заменя с израза „специалните/комбинираните“.</p> <p>4. В ал. 2 думата „комбинираните“ се заменя с израза „специалните/комбинираните“.</p> <p>5. В ал. 4 изразът „и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия“ се заличава.</p> <p>6. Създава се нова ал. 5: „(5) Крайните снабдители предоставят на обществения доставчик всеки месец почасови данни за изкупената електрическа енергия при условията на чл. 31, ал. 5, т. 1 и т. 2 от ЗЕВИ и чл. 162 от ЗЕ за всеки производител от възобновяеми източници и високо ефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.</p>	<p>Чл. 73. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Възникналите взаимоотношения между обществения доставчик и координаторите на комбинирани балансиращи групи по отношение на групите по чл. 71 по повод задължението по чл. 69 се уреждат по следния начин:</p> <p>1. за всеки сетълмент период, когато произведеното количество електрическа енергия от производителите от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия е по-голямо от регистрираното по график, координаторите на комбинираните балансиращи групи заплащат на обществения доставчик стойността на разликата в количеството по цена, определена от обществения доставчик, в левове за MWh;</p> <p>2. за всеки сетълмент период, когато произведеното количество електрическа енергия от производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия е по-малко от регистрираното по график, общественият доставчик заплаща на съответните координатори на комбинираните балансиращи групи стойността на разликата в количеството по цена, определена от обществения доставчик, в левове за MWh.</p> <p>(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Разплащанията между обществения доставчик и координаторите на комбинираните балансиращи групи по ал. 1, т. 1 и 2 се уреждат по една и съща цена, която се определя и обявява от обществения доставчик не по-късно от пет работни дни преди датата на тяхното прилагане.</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) В срок до 10 работни дни от края на всяко тримесечие общественият доставчик определя и обявява окончателна цена за тримесечието във връзка с разплащанията по ал. 1, т. 1 и 2.</p> <p>(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Крайните снабдители известяват на обществения доставчик същия информативен график, който са получили от координаторите на комбинирани балансиращи групи, по чл. 71 за обекти на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, присъединени към съответните електроразпределителни мрежи.</p>
<p>§ 49. В чл. 78 се правят следните изменения и допълнения:</p>	<p>Чл. 78. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Крайните снабдители, доставчиците от последна инстанция, електроразпределителните предприятия</p>

1. В ал. 1 думите „**доставчиците от последна инстанция,**“ се заличават.

2. В ал. 4 думите „**доставчиците от последна инстанция,**“ се заличават, а думата „5-о“ се заменя с думата „**22-ро**“.

3. В ал. 6 думите „9,30“ се заменят с думите „**15,00**“, след думите „93а“ се добавя съюза „**от**“, а думата „17“ се заменят с думата „**11,00**“.

и независимият преносен оператор изпращат на обществения доставчик помесечни прогнози за количеството електрическа енергия за потреблението и за компенсиране на технологичните разходи в съответните мрежи:

1. до 3 работни дни след определяне на квотите с решение на ДКЕВР - за второто полугодие на текущата календарна година;

2. до 10 декември - за шестте месеца на следващата календарна година.

(2) **(Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** Общественият доставчик определя в срок до 2 работни дни от постъпване на информацията по ал. 1 месечните задължения до края на съответната година на "квотните централи", както и задълженията на производителите по чл. 93а ЗЕ, в рамките на определената с решение на ДКЕВР квота, и до 10 декември - задълженията за шестте месеца на следващата календарна година.

(3) Месечните задължения по ал. 2 се изпращат на съответните производители и независимия преносен оператор и се публикуват на интернет страницата на оператора до два работни дни от постъпване на информацията при оператора.

(4) **(Доп. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** Месечните прогнози по ал. 1 могат да бъдат актуализирани от крайните снабдители **доставчиците от последна инстанция**, електроразпределителните предприятия и независимия преносен оператор до **5-о** число на предходния месец.

(5) Месечните задължения по ал. 2 могат да бъдат актуализирани от обществения доставчик до 10-о число на предходния месец с отчитане на ремонтните програми, аварийност на агрегатите, изменение в климатичната прогноза в рамките на общата шестмесечна разполагаемост, утвърдена от ДКЕВР.

(6) **(Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** Всеки работен ден до **9,30 ч.** общественият доставчик определя почасовите количества за следващия ден на "квотните централи" и на производителите по чл. **93а ЗЕ** при отчитане на месечните задължения след актуализирането им. Почасовите количества задължително трябва да бъдат в рамките на производствените характеристики на техните агрегати и прогнозни режими на работа. Количествата се определят на база графици на крайните снабдители, изпратени на обществения доставчик предишния ден до **17 ч.**

(7) Количествата по ал. 6 са задължителни за производителите и следва да бъдат съобразени в графици за обмен по чл. 80.

(8) Количествата по ал. 6 са задължителни и за производителите в балансиращите групи на обществения доставчик.

(9) **(Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** При несъответствие на количествата в графици по ал. 6 и 7 независимия преносен оператор

<p>4. Ал. 10 се заличава.</p>	<p>регистрира графика на обществения доставчик.</p> <p>(10) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Когато общественият доставчик не е в състояние да балансира графици за покупка/продажба и за обмен с други балансиращи групи, в Д-1 без използване на мощности в режим на консумация и независимият преносен оператор разпорежда активиране на регулируем потребител, независимият преносен оператор ще заплати на обществения доставчик количеството консумирана енергия от потребителя по цена, определена от обществения доставчик.</p>
<p>§ 50. В чл. 81 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. Ал. 9 се изменя: „(9) Независимият преносен оператор има право да поиска от координаторите на балансиращи групи корекции в графици в случай, че</p>	<p>Чл. 81. (1) Независимият преносен оператор потвърждава графици за производство и графици за потребление на доставчиците на балансираща енергия по чл. 77, ал. 4, 5 и 9 в срокове съгласно инструкцията, публикувана от независимия преносен оператор на интернет страницата.</p> <p>(2) Координаторите на балансиращи групи получават информация за регистрираните графици от търговската система на оператора в срокове съгласно инструкцията.</p> <p>(3) Независимият преносен оператор потвърждава на координаторите на балансиращи групи графици за обмен по чл. 79 в срокове съгласно инструкцията.</p> <p>(4) При несъответствие на количества, заявени от координатори на балансиращи групи в рамките на електроенергийната система на България, се приема за валидна по-малката стойност.</p> <p>(5) При несъответствия на количества, заявени от координатори на балансиращи групи по графици за междусистемен обмен с електроенергийните системи на други държави, се прилагат двустранните договорености между независимия преносен оператор и съответния съседен системен оператор (напр. валидна по-малката стойност или редуциране до нулева стойност).</p> <p>(6) Между две балансиращи групи в рамките на електроенергийната система на България координаторите известяват само салдото по сделките.</p> <p>(7) Утвърдените от независимия преносен оператор графици за обмен на електрическа енергия, графици за производство и графици за потребление, включително търгуваните количества на борсов пазар на електрическа енергия, са основа за определяне на небалансите на координаторите на балансиращи групи, енергията, предоставена/закупена на/от пазара на балансираща енергия, и финансовите задължения на страните.</p> <p>(8) Графици за производство, графици за потребление и графици за обмен на една балансираща група трябва да бъдат балансиращи като известните покупки от други балансиращи групи и прогнозно производство в групата да бъдат равни на известните продажби към други</p>

<p>са нарушени изискванията по ал. 8. При непредприемане на съответните действия за корекциите на графиците, независимият преносен оператор има право да не регистрира графиците на координаторите на балансиращи групи.“.</p> <p>2. Създава се нова ал. 10: „(10) Независимият преносен оператор има право да поиска промяна на график на производител в "Д- 1" в случаите, когато представеният график не съответства на оперативната информация и прогноза на оператора.“.</p> <p>3. Създава се нова ал. 11: „(11) Независимият преносен оператор има право в деня на доставка да разпореди намаляване и/или спиране на блок на производител поради необезпеченост с първичен ресурс, както и пускане на агрегат в случай на недопускане на енергийно непреработен първичен енергиен ресурс. В тези случаи отклоненията от регистрирания график са небаланс.“.</p> <p>4. Създава се нова ал. 12: „(12) Независимият преносен оператор, отчитайки текущото състояние на първичния ресурс в деня на доставка, има право, в рамките на сумарния график по технологии, да редишпечира работата на отделните обекти, собственост на един производител, с цел оптимизиране режима на работата. Разликата между сумарния търговски график на съответния производител и сумарното производство следствие на редишпечирането е регулираща енергия.“.</p> <p>5. Създава се нова ал. 13: „(13) Независимият преносен оператор има право в деня на доставка да приеме заместване на един блок на топлоелектрическа централа с друг блок, като отклоненията от общото производство и регистрирания график, са небаланс за търговския участник.“.</p>	<p>балансиращи групи и прогнозно потребление.</p> <p>(9) Независимият преносен оператор има право да поиска от координаторите на балансиращи групи корекции в графиците в случай, че са нарушени изискванията по ал. 8, и съответни действия от страна на координаторите на балансиращи групи са задължителни.</p>
<p>§51. В чл. 82 се създава нова ал. 3:</p> <p>„(3) При въвеждане на известяване в рамките на деня, операторът разработва отделна инструкция, за броя на сесиите, изискванията за номиниране, корекция и валидиране на графиците и я публикува на интернет страницата си не по-късно от две седмици преди датата на влизане в сила.“.</p>	<p>Чл. 82. (1) Независимият преносен оператор има право при наличие на необходимите технически обстоятелства да въведе процедура по известяване, валидиране и регистриране на графици за производство, графици за потребление и графици за обмен в рамките на деня на доставка.</p> <p>(2) Броят на сесиите в рамките на деня се определя от независимия преносен оператор</p>
<p>§52. В чл. 84 се правят следните изменения и допълнения:</p>	<p>Чл. 84. (1) Независимият преносен оператор има право да прекрати и/или ограничи графици за обмен на координаторите на балансиращи групи при настъпване на следните обстоятелства:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. отпадане на системата за администриране на пазара; 2. при възникване или за предотвратяване на аварии по съоръжения за производство и пренос на електрическа енергия; 3. при претоварване на електрическите мрежи; 4. при дълготраен недостиг на енергоносители;

<p>1. Ал. 5 се изменя: „(5) В случаите по ал. 1 производителите продават по цени, определени от КЕВР и/или в дългосрочните договори. При липса на определени такива производителите продават по цената равна на цената по която обществения доставчик продава на крайните снабдители минус цена „задължения към обществото“.“.</p> <p>2. Създава се нова ал. 6 със следното съдържание: „(6) В случаите по ал. 1, сделките за покриване на технологичните разходи в електропреносната и електроразпределителните мрежи се уреждат по чл. 84, ал. 3.“.</p> <p>3. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и се изменя: „(7) Крайните клиенти купуват консумираната електрическа енергия по цена, определена от доставчика от последна инстанция в договорите за продажба и цени на крайните снабдители съгласно решение на КЕВР.“.</p> <p>4. Досегашната ал. 7 става ал. 8.</p>	<p>5. разпоредителни мерки на компетентни органи;</p> <p>6. при невъзможност за поддържане баланса на ЕЕС и след като всички други мерки, съгласно изискванията на ENTSO-E, са били предприети;</p> <p>7. в случаите на чл. 73 от Закона за енергетиката и при други хипотези на непреодолима сила.</p> <p>(2) В случаите на ал. 1 независимият преносен оператор се съобразява със сроковете за известяване, регламентирани в нормативната уредба.</p> <p>(3) В случаите на ал. 1 взаимоотношенията, свързани с производството и консумацията на електрическа енергия в ЕЕС за периода на прекратяване на пазара, се уреждат с доставчиците от последна инстанция, предоставящи услуги от обществен интерес.</p> <p>(4) Взаимоотношенията по ал. 3 се уреждат по показанията на средствата за търговско измерване.</p> <p>(5) В случаите по ал. 1 производителите продават по цени, определени от ДКЕВР и/или в дългосрочните договори.</p> <p>(6) Потребителите купуват консумираната електроенергия по цена, определена от доставчика от последна инстанция в договорите за продажба.</p> <p>(7) За периода по ал. 1 търговските участници не подлежат на балансиране.</p>
<p>§53. Чл. 85, ал. 4 се изменя:</p>	<p>Чл. 85. (1) Сумирането и предоставянето на данни за измерените количества електрическа енергия обслужва процесите на сетълмент на количествата, търгувани на електроенергийния пазар чрез двустранни договори или на борсовия пазар на електрическа енергия, пазара на балансираща енергия, двустранните обмени със съседни контролни зони/блокове, сетълмента на небалансите, спомагателните услуги, плащанията за достъп и пренос и всички други услуги съгласно тези правила.</p> <p>(2) В тази глава са регламентирани процедурите относно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. сумиране на измерените стойности; 2. предоставяне на сумираните измерени стойности; 3. предоставяне на данни за почасова консумация.

<p>„(4) Тези правила регламентират използването на данни от средствата за търговско измерване, собственост на оператора на електропреносната мрежа или на съответния оператор на електроразпределителната мрежа, информационни системи и механизми в процеса на сетълмент на електроенергийния пазар. Тези процедури не са приложими към данни от средства и системи за измерване, които са с оперативно предназначение и не са собственост на съответния мрежови оператор.“</p>	<p>(3) Процесът на сетълмент на електроенергийния пазар е основан на период на сетълмент (един час) и всички сумирани и предавани стойности на товаровия профил трябва да са за същия времеви интервал.</p> <p>(4) Тези правила регламентират използването на средства за измерване, информационни системи и механизми в процеса на сетълмент на електроенергийния пазар. Тези процедури не са приложими към средства и системи за измерване, които са с оперативно предназначение.</p>
<p>§54. В чл. 86 се създава нова ал. 3: „(3) Независимият преносен оператор и операторите на електроразпределителните мрежи съгласуват инструкция за работата и сроковете за предоставяне на измерени данни за обекти по ал. 2 със стандартизирани товарни профили, публикувана на интернет страницата на независимия преносен оператор.“</p>	<p>Чл. 86. (1) Електромери за периодично измерване на електрическата енергия трябва да бъдат монтирани на всички места на измерване на обекти съгласно Правилата за измерване на количеството електрическа енергия.</p> <p>(2) За обектите, необхванати в ал. 1, могат да се прилагат стандартизирани товарни профили, разработени от разпределителните предприятия и представени на независимия преносен оператор при регистрацията по чл. 59 и 61</p>
<p>§55. Чл. 87, ал. 3 се заличава.</p>	<p>Чл. 87. (1) Собствениците на измервателните системи съхраняват и предоставят сумирани и почасови измерени стойности от електромерите по чл. 86, ал. 1 на количествата активна електрическа енергия, доставена/консумирана до/от обектите на търговски участници за всеки период на сетълмент.</p> <p>(2) Всеки виртуален електромер има постоянен буквено-цифров идентификационен код. Тези кодове се определят от независимия преносен оператор при регистрацията на търговския участник и се предоставят на съответните собственици на измервателни системи с приложен списък на местата на измерване за всеки идентификационен код.</p> <p>(3) При регистрацията на търговски участник на пазара на електрическа енергия е необходимо посочените от него обекти да включват всички места на измерване за тези обекти. Не се допуска регистриране на обект на търговски участник на пазара на електрическа енергия с част от местата на измерване за съответния обект</p>
<p>§56. В чл. 89 се правят следните изменения и допълнения:</p>	<p>Чл. 89. (1) Всеки собственик на измервателна система носи отговорност за отчитането на всички измерени стойности съгласно Правилата за измерване на количеството електрическа енергия и Правилата за търговия с електрическа енергия.</p> <p>(2) В случаите на чл. 86, ал. 1 собствениците на измервателните системи валидират, обработват и съхраняват данните в база данни с измерени стойности. Сумираните и почасови данни се предоставят на независимия преносен оператор до 17,00 ч. на втория работен ден от седмицата за дните</p>

от понеделник до неделя включително на предходната календарна седмица.

(3) В случаите на чл. 86, ал. 2 координаторите на балансиращи групи предоставят на независимия преносен оператор до 12,00 ч. на втория работен ден от всеки месец, за периода на съответния месец, сумиран брой на обекти на търговски участници по чл. 86, ал. 2, разделени по тип на товаров профил и собственост на електрическата мрежа, в която се намират горепосочените обекти.

(4) При приключване на всеки месец собствениците на измервателните системи валидират, обработват и съхраняват данните в база данни с измерени стойности. Сумираните данни се предоставят на независимия преносен оператор до 12,00 ч. на втория работен ден за дните от предходния месец, за които липсват данни, но не по-късно от третия календарен ден.

(5) В случай на липсващи почасови данни от отделните измервателни системи с оглед спазване на сроковете за предоставяне на информация на независимия преносен оператор, собственикът на измервателните системи може да използва заместващи стойности съгласно Правилата за измерване на количеството електрическа енергия, изчислени на база предишни периоди на сетълмент, или по начин, уточнен в договора за достъп до разпределителната/преносната мрежа на търговския участник. При липса на заместващи стойности от страна на собственика на измервателните системи независимият преносен оператор прилага служебна стойност 0 за съответните липсващи почасови данни.

(6) В случай на липсващи по ал. 5 или сгрешени данни собственикът на измервателната система оценява, коригира или заменя липсващата или сгрешена информация по отношение на измерените стойности съгласно Правилата за измерване на количеството електрическа енергия и предоставя информацията на независимия преносен оператор до 12,00 ч. на третия работен ден, но не по-късно от петия календарен ден след приключване на месеца.

(7) Координаторите на балансиращи групи получават измерените стойности по обекти за всеки пряк и непряк член на балансиращата група от собствениците на измервателните системи в сроковете за предоставяне на данни към независимия преносен оператор, упоменати в ал. 2 и 4.

(8) Получените измерени стойности по ал. 7 могат да бъдат оспорени чрез координаторите на балансиращи групи пред собствениците на измервателните системи в рамките на три работни дни от получаване на данните. Собственикът на средствата за измерване извършва проверка и потвърждава или коригира измерените стойности. Неоспорени стойности в този срок се смятат за потвърдени от съответната страна.

(9) Всички измерени стойности, включително тези, които са били

<p>1. Ал. 10 се изменя: „(10) Всеки собственик на измервателна система изпраща до 9-то число на месеца, следващ отчетния измерените почасови стойности за обекти на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, обозначени с партида/идентификационен код, както следва:</p> <p>1. на обществения доставчик за всяко място на търговско измерване за всеки производител;</p> <p>2. на крайните снабдители за всеки производител, от които изкупуват електрическа енергия;</p> <p>3. на координаторите на комбинирани балансиращи групи за всеки производител, включен в комбинираната балансираща група.“.</p> <p>2. Създава се нова ал. 11: „(11) В срока по ал. 10 собствениците на измервателни системи предоставят на обществения доставчик и на крайните снабдители допълнително данни и документи, свързани с извършени корекции на предоставените почасови стойности за обектите на производителите от средствата за търговско измерване, които включват протоколи от измерванията, подмяната, както и начислените количества електрическа енергия при неправилно и/или неточно измерване на средствата за търговско измерване.“.</p>	<p>предмет на промяна, съгласно ал. 8 ще се смятат от независимия преносен оператор за потвърдени от страните не по-късно от осмия ден на всеки календарен месец, следващ отчетния, и стават утвърдени измерени стойности. В случай на непостигане на съгласуване, което продължава след тази дата, ще се прилагат разпоредбите на глава десета, раздел VII.</p> <p>(10) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Всеки собственик на измервателна система изпраща измерените стойности за обекти на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и до координатора на специалната балансираща група за обекти на производители от възобновяеми източници, за които отговорността за балансиране е прехвърлена на обществения доставчик или на крайните снабдители.</p>
<p>§ 57. Чл. 94 се изменя:</p> <p>„Чл. 94. (1) Собствениците на измервателни системи предоставят на независимия преносен оператор сумирани по балансиращи групи валидирани данни от средствата за търговско измерване на електрическа енергия на обекти на търговски участници, присъединени към съответната електрическа мрежа.</p> <p>(2) Собствениците на измервателни системи предоставят на координаторите на балансиращи групи сумирани валидирани данни от средствата за търговско измерване на електрическа енергия на обекти на търговски участници, които принадлежат към съответната балансираща група.</p> <p>(3) Собствениците на измервателни системи предоставят на доставчиците на клиентите, за които се прилагат стандартизирани товари профили, отчетени и валидирани данни от средствата за търговско измерване, отчетени съобразно графика за отчитане на съответния собственик на измервателна система.</p> <p>(4) Собствениците на измервателни системи предоставят на координаторите на балансиращи групи и на независимия преносен оператор агрегирани</p>	<p>Чл. 94. (1) Собствениците на измервателни системи предоставят на независимия преносен оператор сумирани по балансиращи групи валидирани данни от средствата за търговско измерване на електрическа енергия на обекти на търговски участници, присъединени към съответната електрическа мрежа.</p> <p>(2) Собствениците на измервателни системи предоставят на координаторите на балансиращи групи сумирани валидирани данни от средствата за търговско измерване на електрическа енергия на обекти на търговски участници, които принадлежат към съответната балансираща група.</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Преносното предприятие предоставя на разпределителното предприятие в сроковете по чл. 89, ал. 2 сумираните стойности за измерените товари профили на електрическата енергия, отчетени от всеки търговски електромер, който участва във формирането на общото количество електрическа енергия, доставяно от преносната в разпределителната мрежа.</p> <p>(4) Преносното предприятие предоставя на крайния снабдител в</p>

<p>прогнозни почасови стойности за периода от 00 часа на 1 число до 24:00 на последно число на месеца, разпределени в съответствие с приложимия стандартизиран товаров профил.</p> <p>(5) Данните по ал. 3 се предоставят с цел фактуриране на използваните от клиентите, за които се прилагат стандартизирани товаров профили, мрежови услуги, а тези по ал. 4 - с цел обслужване на процесите на сетълмент на доставяните количества електрическа енергия на тези клиенти.</p> <p>(6) Независимият преносен оператор предоставя на разпределителното предприятие в сроковете по чл. 89, ал. 2 сумираните стойности за измерените товаров профили на електрическата енергия, отчетени от всеки търговски електромер, който участва във формирането на общото количество електрическа енергия, доставяно от преносната в разпределителната мрежа.</p> <p>(7) Независимият преносен оператор предоставя на крайния снабдител в сроковете по чл. 89, ал. 2 сумираните по региони стойности за измерените товаров профили на електрическата енергия, формирани от всеки търговски електромер, който участва във формирането на общото количество електрическа енергия, което крайният снабдител купува от обществения доставчик."</p>	<p>сроковете по чл. 89, ал. 2 сумираните по региони стойности за измерените товаров профили на електрическата енергия, формирани от всеки търговски електромер, които участват във формирането на общото количество електрическа енергия, което крайният снабдител купува от обществения доставчик.</p>
<p>§ 58. В чл. 98 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 думите „стандартна и специална“ се заличават, а след изразът „оборудвани със средства за“ се добавя думата „търговско“.</p> <p>2. В ал. 2 думите „стандартна и специална“ се заличават.</p> <p>3. Ал. 3 се изменя: „(3) Независимият преносен оператор извършва финансов сетълмент на месечна основа на всеки координатор на балансираща група съгласно изискванията на Закона за счетоводството и Закона за данък върху добавената стойност. Независимият преносен оператор има право да коригира данните в месечния финансов сетълмент за период до три месеца, считано от датата на последния финансов сетълмент.“.</p> <p>4. В ал. 4 думите „стандартна и специална“ се заличават.</p>	<p>Чл. 98. (1) Независимият преносен оператор извършва предварителен физически сетълмент на седмична основа на всеки координатор на стандартна и специална балансираща група, за всички места на измерване, оборудвани със средства за измерване на електрическата енергия, до четвъртък за дните на предходната календарна седмица.</p> <p>(2) Независимият преносен оператор извършва окончателен физически сетълмент на всеки координатор на стандартна и специална балансираща група, включително и за обектите по чл. 86, ал. 2, до десетия ден на всеки календарен месец, следващ отчетния.</p> <p>(3) Независимият преносен оператор извършва финансов сетълмент на месечна основа на всеки координатор на стандартна и специална балансираща група съгласно изискванията на Закона за счетоводството и Закона за ДДС.</p> <p>(4) Резултатите от физическия и финансов сетълмент съгласно глава десета се отразяват в дневните и месечните извлечения за сетълмент на координаторите на стандартни и специални балансиращи групи и на доставчиците на балансираща енергия.</p>
<p>§ 59. Чл. 99, ал. 1 се изменя:</p> <p>„(1) Процедурата за смяна на доставчика на електрическа енергия по смисъла на този раздел обхваща:</p> <p>1. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) смяната на крайния снабдител с доставчик на</p>	<p>Чл. 99. (1) Процедурата за смяна на доставчика на електрическа енергия по смисъла на този раздел обхваща:</p> <p>1. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) смяната на крайния снабдител с доставчик на либерализирания пазар;</p>

<p>либерализирания пазар или доставчик от последна инстанция;</p> <p>2. смяната на един доставчик с друг доставчик на либерализирания пазар в случаите, когато се променя принадлежността към балансиращата група;</p> <p>3. смяната на един доставчик с друг доставчик на либерализирания пазар в случаите, когато не се променя принадлежността към балансиращата група;</p> <p>4. смяната на доставчик на либерализирания пазар с доставчик от последна инстанция в предвидените от ЗЕ случаи;</p> <p>5. (зал., предишна т. 5 - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) смяна на доставчик от последна инстанция с доставчик на либерализирания пазар или с краен снабдител.</p> <p>6. смяна на един координатор на балансираща група с друг координатор на балансираща група.</p> <p>7. смяна на доставчик на либерализирания пазар с краен снабдител."</p>	<p>2. смяната на един доставчик с друг доставчик на либерализирания пазар в случаите, когато се променя принадлежността към балансиращата група;</p> <p>3. смяната на доставчик на либерализирания пазар с доставчик от последна инстанция и обратно в предвидените от ЗЕ случаи;</p> <p>4. (зал., предишна т. 5 - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) смяна на доставчик от последна инстанция с друг доставчик.</p> <p>(2) Смяната на доставчик се инициира от крайния клиент или нотариално упълномощено от него лице.</p> <p>(3) Процесът на смяна на доставчик за клиенти, присъединени към електропреносната мрежа, се администрира от независимия преносен оператор, а за крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа - от съответния оператор на електроразпределителна мрежа.</p> <p>(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) При първа смяна на доставчик от регулирания пазар с доставчик на свободния пазар клиентът има право да получи информация за почасовата консумация на електрическа енергия от собствениците на средствата за търговско измерване в 5-дневен срок от датата на подаване на искането. Информация може да бъде поискана за период до две години назад преди датата, на която е отправено искането. Информацията се предоставя безплатно</p>
<p>§60. Чл. 100, ал. 2, т. 3 се изменя: „3. идентификационен номер на стандартизиран товаров профил, в случай че е приложимо.“.</p>	<p>Чл. 100. (1) Търговският участник или нотариално упълномощено от него лице изпраща заявление за получаване на достъп според мрежата, към която е присъединен съответният обект, до независимия преносен оператор, съответно оператора на електроразпределителната мрежа, което следва да е по образец, публикуван на сайта на съответния мрежови оператор:</p> <p>1. за търговски участници - физически лица: трите имена, ЕГН, адрес на обекта, по отношение на който ще бъде извършена промяната, и клиентски номер, идентификатор на точките на измерване;</p> <p>2. за търговски участници - юридически лица: съгласно публикувания образец от мрежовия оператор и допълнителна инструкция, публикувана на сайта на независимия преносен оператор;</p> <p>3. за търговски участници - дружества по смисъла на Закона за задълженията и договорите: трите имена и ЕГН на участващите в дружеството лица съдружници, адрес на обекта, по отношение на който ще бъде извършена промяната, клиентски номер и идентификатор на точките на измерване.</p> <p>(2) В заявлението по ал. 1 се посочва и следната допълнителна информация и се прилагат следните документи:</p> <p>1. място на присъединяване и обекти, в случай че е приложимо;</p> <p>2. техническа информация за средствата за търговско измерване</p>

	<p>съгласно правилата по чл. 91, ал. 1, т. 6 от Закона за енергетиката, в случай че е приложимо;</p> <p>3. идентификационен номер на стандартизиран профил от единен за страната списък със стандартизирани товарови профили, в случай че е приложимо;</p> <p>4. наименование и идентификационен номер от регистъра по чл. 65 на координатора на балансираща група, който ще бъде отговорен за небалансите на търговския участник, в случай че е известен към момента на подаване на заявлението за получаване на достъп;</p> <p>5. копие от договор за достъп и договор за пренос до електропреносната мрежа;</p> <p>6. удостоверение за сключен договор при общи условия за достъп и пренос през електроразпределителната мрежа на съответния мрежови оператор</p>
<p>§61. В чл. 101, ал. 3 изразът „в 30-дневния срок да бъде сключен“ се заменя с израза „същият да е сключил“</p>	<p>Чл. 101. (1) Независимият преносен оператор или операторът на електроразпределителната мрежа разглежда заявлението за предоставяне на достъп и предоставените допълнителни документи съгласно чл. 100 в срок 10 работни дни от постъпването им.</p> <p>(2) В случай че се установи липса на документ или непълнота в предоставената информация, в срока по ал. 1 независимият преносен оператор или съответният оператор на електроразпределителната мрежа уведомява заявителя за установените непълноти и му дава срок от 5 календарни дни да представи нужната информация.</p> <p>(3) Когато новият доставчик ще доставя електрическа енергия при условията на договор по чл. 11, ал. 10, е необходимо в 30-дневния срок да бъде сключен рамков договор със съответния мрежови оператор.</p> <p>(4) Непредставянето в срок на допълнителната информация, както и непълното ѝ представяне или липса на подписан рамков договор, е основание за независимия преносен оператор, съответно оператора на електроразпределителната мрежа, да преустанови разглеждането на заявлението за получаване на достъп. В този случай проверката се подновява след подаване на ново заявление.</p> <p>(5) В случай че заявлението съдържа цялата необходима информация и след сключване на съответните договори, независимият преносен оператор или операторът на електроразпределителната мрежа издава уведомление за изпълнение на условията за предоставяне на достъп, включително изпълнение на изискванията на Правилата за измерване на количеството електрическа енергия.</p> <p>(6) В уведомлението по ал. 5 се посочва идентификационният код на</p>

	<p>търговския участник и обектите му в базата данни на мрежовия оператор.</p> <p>(7) Процедурата за получаване на достъп и последваща регистрация се извършва за всички обекти, за които се прехвърля отговорността за балансиране от обществения доставчик, крайния снабдител и/или доставчик от последна инстанция към друг координатор, включително и за обектите на производители от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство.</p> <p>(8) Независимият преносен оператор и операторите на електроразпределителните мрежи имат право да съгласуват допълнително инструкция, публикувана на сайта на независимия преносен оператор, която не противоречи на тези правила и допълва процеса на получаване на достъп</p>
<p>§62. Чл. 102 се изменя:</p> <p>„Чл. 102. (1) В случаите, когато е депозирано искане за смяна на доставчик съгласно чл. 99, ал. 1 т. 1, т. 2, т. 3, т. 5, т. 6 и т. 7 независимият преносен оператор/оператора на електроразпределителната мрежа регистрира смяната само след представяне от търговския участник на удостоверение за липса на задължения към последния му доставчик или споразумение за разсрочено плащане.</p> <p>(2) В случай, че удостоверението за липса на задължения, което се изисква при смяна на доставчик по реда на този раздел, не обхваща задълженията на клиента по договора по чл. 11 ал. 4 ал. 9 или ал. 10 с падеж след датата на регистрацията на смяната, както и неизпълнението на задълженията по сключеното споразумение за разсрочено плащане, предишният доставчик и/или координатор има право да поиска от оператора на електропреносната съответно електроразпределителната мрежа временно прекъсване на преноса на електрическа енергия до клиента, при неизпълнение на задължението за своевременно заплащане на дължимите суми. Доставчикът следва да уведоми предварително клиента относно временното прекъсване на преноса на електрическа енергия.</p> <p>(3) При първа смяна на доставчик на електрическа енергия и координатор на балансираща група операторът на електроразпределителната мрежа изисква служебно удостоверение за липса на задължения от последния му доставчик.“</p>	<p>Чл. 102. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) В случаите, когато е депозирано искане за смяна на доставчика от последна инстанция с доставчик на свободния пазар, независимият преносен оператор (електроразпределителното предприятия) регистрира смяната само след представяне от търговския участник на удостоверение за липса на задължения към последния му доставчик на свободния пазар и доставчика от последна инстанция или споразумение за разсрочено плащане</p>
<p>§ 63. В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В ал. 1 думите „чл. 102“ се заменят с думите „чл. 101“, а след думите „последваща смяна на“ се допълват думите „доставчика и/или“.</p>	<p>Чл. 103. (1) Процедурата се отнася за търговски участници, които са получили за съответните обекти уведомление за изпълнение на условията за предоставяне на достъп по чл. 102, ал. 5 от тези правила и желаят да ги регистрират на пазара по свободно договорени цени или да извършат последваща смяна на координатора на балансираща група.</p> <p>(2) Независимият преносен оператор и операторите на електроразпределителните мрежи имат право да съгласуват допълнително инструкция, публикувана на сайта на независимия преносен оператор, която</p>

2. В ал. 3 се създава ново изречение второ със следния текст: „Искането се предоставя при оператора на електроразпределителната мрежа, до 10-то число на месеца предхождащ месеца за който се иска смяната, а при независимия преносен оператор до 15 число на месеца, за който се иска смяната.“.

3. Ал. 4 се изменя: „(4) Смяната на координатор на балансираща група и/или доставчик на електрическа енергия влиза в сила винаги към първо число на месеца с изключение на случаите по чл. 104 ал. 1.“.

4. В ал. 8 думите „по чл. 89, ал. 3, 4 и 5 от правилата“ се заменят с думите „по

не противоречи на тези правила и допълва процеса на промяна на принадлежността към балансираща група.

(3) Търговският участник или нотариално упълномощено от него лице изпраща искане за промяна на принадлежността към балансираща група според мрежата, към която е присъединен съответният обект, до независимия преносен оператор, съответно оператора на електроразпределителната мрежа.

(4) Смяната на координатор на балансираща група влиза в сила винаги към първо число на месеца.

(5) Искането по ал. 3 съдържа минимум следната информация:

1. за търговския участник - наименование, ЕИК, идентификационен код в базата данни на мрежовия оператор, адрес за кореспонденция, електронна поща и телефон за връзка;

2. за обектите на търговския участник - идентификационен код за всеки обект в базата данни на мрежовия оператор, адрес на обекта и идентификатор на точката на измерване, използван при съответния мрежови оператор;

3. декларация за присъединяване като пряк или непряк член на балансираща група;

4. удостоверение от настоящия координатор на балансираща група и настоящ доставчик, ако е различен от координатора, за липса на просрочени задължения;

5. декларация за съгласие на новия координатор и/или удостоверение за сключен договор за балансиране/договор за комбинирана услуга с новия координатор на балансираща група.

(6) В случай че предоставените данни са пълни и коректни, мрежовият оператор изпраща уведомление за предстоящата промяна до стария и новия координатор на балансираща група в сроковете съгласно инструкцията по ал. 2.

(7) Към датата на влизане в сила на промяната на координатор на балансираща група собственикът на средствата за търговско измерване определя консумираната електрическа енергия по един от следните начини: извършва отчитане на средствата за търговско измерване, определя количеството електрическа енергия на база на прогнозно потребление или на база на самоотчет от страна на крайния клиент - в случай на смяна на координатор на балансираща група от клиент със стандартизиран товаров профил.

(8) Собствениците на средствата за търговско измерване изпращат данните по ал. 7 в сроковете по чл. 89, ал. 3, 4 и 5 от правилата на настоящия

<p>чл. 89, ал. 3, ал. 4 и ал. 5`.</p> <p>5. В ал. 9 думите „информация по чл. 104 от правилата“ се заменят с думите „<b>писмено уведомление от страна на клиента по чл. 104, ал. 2`“.</p>	<p>доставчик и координатор на балансираща група и на новия доставчик и координатор на балансираща група.</p> <p>(9) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) В случаите съгласно ЗЕ, когато доставката на електрическа енергия следва да се извършва от доставчик от последна инстанция, смяната на координатор на балансираща група се регистрира служебно от независимия преносен оператор, съответно оператора на електроразпределителната мрежа, в срок 3 работни дни от постъпване на информацията по чл. 104 от правилата.</p> <p>(10) Независимият преносен оператор информира търговския участник, настоящия доставчик, настоящия координатор и доставчика от последна инстанция за служебната регистрация по ал. 9.</p> <p>(11) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на електроразпределителната мрежа информира търговския участник, настоящия доставчик, настоящия координатор, доставчика от последна инстанция и независимия преносен оператор за служебната регистрация по ал. 9.</p>
<p>§64. В чл. 104, ал. 2 след думите „Крайният клиент“ се добавя думата „писмено“.</p>	<p>Чл. 104. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Доставчик от последна инстанция е лице, на което е издадена лицензия съгласно ЗЕ и доставя електрическа енергия в случаите, когато основният доставчик по силата на договор за покупко-продажба не е в състояние да продължи да извършва доставка поради обявяване в несъстоятелност, ликвидация, отнемане на лицензия или всякакво друго събитие, довело до временно или трайно преустановяване на доставката на електрическа енергия, както и на крайни клиенти, които не могат да бъдат клиенти на крайния снабдител до избора на друг доставчик.</p> <p>(2) Крайният клиент уведомява независимия преносен оператор, съответно оператора на електроразпределителната мрежа, незабавно, но не по-късно от 24 часа от настъпването им за наличието на обстоятелства, довели до или водещи до временно и трайно преустановяване на доставката на електрическа енергия, и датата, от която доставката на електрическа енергия по съществуващия договор е прекратена.</p> <p>(3) Независимият преносен оператор, съответно операторът на електроразпределителната мрежа, регистрира служебно смяната с доставчика от последна инстанция съгласно издадената му лицензия.</p> <p>(4) Цената, по която доставчик от последна инстанция продава електрическа енергия на крайния клиент, се определя съгласно приета от ДКЕВР "Методика за определяне на цените на електрическата енергия, доставяна от доставчик от последна инстанция".</p> <p>(5) Независимият преносен оператор, съответно операторът на електроразпределителната мрежа, изпраща идентифицираща информация за клиента и обектите му, както и данни за количеството използвана</p>

<p>§65. В глава осма се създава се нов раздел:</p> <p>„Раздел III а „Стандартизирани товари профили“</p> <p>Чл. 104а. Този раздел урежда участието на пазара на електрическа енергия по свободно договорени цени за клиенти, заявили желание за смяна на доставчика на услуга от обществен интерес, без инсталирани електромери за почасово отчитане на електрическа енергия</p> <p>Чл. 104б. (1) Стандартизираните товари профили, които се прилагат за обектите по чл. 86, ал. 2, се разработват от операторите на електроразпределителни мрежи, след което се изпращат на КЕВР за съгласуване.</p> <p>(2) Стандартизираните товари профили, са съобразени с климатичните особености и спецификата в потреблението на отделните групи обекти на клиенти, в зависимост от това към коя електрическа мрежа на територията на Република България са присъединени тези обекти.</p> <p>(3) Стандартизираните товари профили съдържат почасови коефициенти, определени за период от една календарна година, които могат да бъдат актуализирани на годишна база. Почасовите коефициенти за всеки профил могат да бъдат различни при различните оператори на електроразпределителни мрежи и се определят от съответния мрежови оператор, към чиято мрежа е присъединен обекта на клиента.</p> <p>(4) Стандартизираните товари профили, които се прилагат от съответния мрежови оператор се изпращат в КЕВР и се публикуват на интернет страницата на съответния оператор, не по-късно от един месец преди въвеждането им.</p> <p>Чл. 104в. (1) Причисляването на конкретен стандартизиран товаров профил към обект се осъществява от оператора на разпределителната мрежа и влиза в сила към датата на регистрация при промяната на доставчик/координатор на балансираща група</p> <p>(2) Всички клиенти по този раздел са непреки членове на балансиращи групи.</p> <p>Чл. 104г. (1) За клиентите по този раздел, заявленията за извършване на първоначална регистрация на пазара на електрическа енергия по свободно договорени цени и заявленията за смяна на доставчик/координатор на балансираща група по чл. 100 и чл. 103 могат да се подадат от новия доставчик/координатор с приложени нотариално заверени пълномощни от клиентите.</p> <p>(2) По отношение на процедурите за смяна на координатор/доставчик за тези клиенти, операторите на електроразпределителни мрежи подават към оператора на електропреносната мрежа агрегирана информация по</p>	<p>електрическа енергия помесечно за предходните 12 месеца</p>
--	--

<p>координатори на балансиращи групи за броя на обектите за всеки профил.</p> <p>(3) При изтичане срока на договорите по чл. 11, ал. 4, ал. 9 и ал. 10, в случай, че договора не е подновен и не е в ход процедура по смяна на доставчика/координатора, която ще приключи до изтичане срока на договора, настоящият координатор/доставчик подава към съответния мрежови оператор искане за смяна на доставчика/координатора с доставчик от последна инстанция.</p> <p>(4) Мрежовият оператор извършва служебно смяна на настоящия доставчик и координатор с доставчик от последна инстанция, като уведомява клиента, стария координатор и съответния доставчик от последна инстанция.</p> <p>(5) Старият доставчик/координатор има право да поиска временно прекъсване на преноса на електрическа енергия поради неплатени задължения от страна на клиента. Мрежовият оператор уведомява новия доставчик/координатор не по-късно от 2 работни дни преди датата на прекъсването и изпълнява искането за прекъсване, като отговорността за вреди при неоснователно прекъсване по искане на доставчик/координатор е на доставчика/координатора.</p> <p>(6) Собствениците на измервателни системи предоставят агрегирани почасови данни от измерването за всеки един стандартизираните товаров профил по координатори на балансиращи групи на независимия преносен оператор до 17,00 ч. на втория работен ден за дните от предходния месец, но не по-късно от третия календарен ден.</p> <p>(7) В срока по ал. 6 собствениците на измервателни системи предоставят на координаторите на балансиращи групи почасови данни от измерването за всеки един обект.</p> <p>(8) За клиентите по този раздел за измерени количества се приемат количествата активна електрическа енергия предоставени от собствениците на измервателни системи за целите на месечния сетълмент."</p>	
<p>§ 66. В чл. 105 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. Създава се нова ал. 5: „(5) При определяне на цените по ал.4, независимият преносен оператор прилага и инструкцията по чл. 6, ал. 9.“.</p> <p>2. Досегашната ал. 5 става ал.</p>	<p>Чл. 105. (1) Балансиращият пазар е централизиран и се организира от независимия преносен оператор чрез дежурния диспечер на електроенергийната система.</p> <p>(2) В балансиращия пазар независимият преносен оператор купува и/или продава електрическа енергия от/за търговските участници - доставчици на балансираща енергия в националния балансиращ пазар, и/или от/за регионалния балансиращ пазар, с цел да балансира отклонението от планираните/договорените графици за производство и потребление на електрическа енергия.</p> <p>(3) Предложенията и сделките в балансиращия пазар се правят по отделни диспечирани агрегати/товари.</p> <p>(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Цената на електрическата</p>

	<p>енергия на националния балансиращ пазар се определя по реда на приета от ДКЕВР "Методика за определяне на цени на балансираща енергия", приложение към Правилата за търговия с електрическа енергия.</p> <p>(5) Балансиращият пазар не може да се използва за затваряне на открити позиции по търговски сделки в деня на договаряне</p>
<p>§ 67. Чл. 117 се изменя:</p> <p>„Чл. 117. (1) Участниците на балансиращия пазар трябва да бъдат определени като доставчици на балансираща енергия от вторично и/или третично регулиране в съответствие с Правилата за управление на електроенергийната система и тези правила за търговия.</p> <p>(2) Независимият преносен оператор публикува цените, предложени от доставчиците на балансираща енергия, не по-късно от два работни дни преди началото на периода, за който ще ги прилага.“</p>	<p>Чл. 117. Участниците на балансиращия пазар трябва да бъдат определени като доставчици на балансираща енергия от вторично и/или третично регулиране в съответствие с Правилата за управление на електроенергийната система и тези правила за търговия</p>
<p>§68. В чл. 155, ал. 9 се изменя:</p>	<p>Чл. 155. (1) Правилата за изчисляване на небалансите определят механизма на изчисляване на отклоненията между регистрирания график, измерените стойности на производители и потребители и физическите обмени между съответните мрежи или координатори на балансиращи групи.</p> <p>(2) Независимият преносен оператор прилага еднакви принципи при определяне на небалансите и цените на балансиращата енергия към координаторите на стандартни и специални балансиращи групи.</p> <p>(3) Количествата по регистриран график са количества, договорени между търговските участници преди реалния ден на доставка, включително количествата, регистрирани за търговия на борсовия пазар на електрическа енергия, и количествата, предоставени на пазара на балансираща енергия и допълнителни услуги.</p> <p>(4) Измерените стойности са отчетените и валидирани от собствениците на средства за търговско измерване измерени стойности на производители, потребители и реализирани физически обмени между съответните мрежи или съседни енергийни системи.</p> <p>(5) Небалансите се определят на база агрегирани измерени стойности за производство, потребление и физически обмени, отнесени към координатор на балансираща група.</p> <p>(6) Производителите и потребителите с диспечирани обекти са отговорни за реализирания "небаланс спрямо диспечерска инструкция" и осигуряването на съответствие с договорените количества и диспечерските инструкции, получени от дежурния диспечер. Диспечерските инструкции имат приоритет пред договорените количества.</p> <p>(7) Доставчиците на балансираща енергия доставят или купуват цялата енергия на/от независимия преносен оператор според</p>

<p>„(9) Изчисляването и разпределянето на разходите от образуваните небаланси се извършва съобразно принципите за разпределяне на общия небаланс между отделните членове на балансиращата група предвидени в договорите по чл. 11, т. 9, като производителите на електрическа енергия, включително от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, заплащат разноски за покриване на небаланси в съответната балансираща група, на която са членове, само в случай на разлика в регистрацията график и реалното производство. Когато производителят не подава график за производство, координаторът на съответната балансираща група го изготвя от негово име.“</p>	<p>разпорежданията, издадени от диспечера на независимия преносен оператор.</p> <p>(8) При определянето на небалансите трябва да бъдат отчитани непланираните обмени със съседни контролни зони/блокове.</p> <p>(9) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Изчисляването и разпределянето на разходите от образуваните небаланси се извършва съобразно принципите за тяхното разпределяне, разписани в общите условия на координатора на балансираща група, като производителите на електрическа енергия, включително от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство, заплащат разноски за покриване на небаланси в съответната балансираща група, на която са членове, само в случай на разлика в подадените от тях графици и реалното производство. Когато производителят не подава график за производство, координаторът на съответната балансираща група го изготвя от негово име.</p>
<p>§69. Чл. 169а. се изменя:</p> <p>„Чл. 169а. За осигуряване на открит и недискриминационен процес на сетълмент на борсовия пазар за електрическа енергия операторът на борсовия пазар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Изисква предоставяне на гаранционни обезпечения. 2. Публикува цена за сетълмент (клирингова цена) за определен период и пазарна зона. 3. Извършва дневен сетълмент и определя задълженията и вземанията на участниците на борсовия пазар. 4. Осъществява контрол относно изпълнението на финансови задължения и налага мерки при неизпълнение.“ 	<p>Чл. 169а (Нов - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) За осигуряване на открит и недискриминационен процес на сетълмент на борсовия пазар за електрическа енергия операторът на борсовия пазар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Създава и поддържа енергийни сметки за всеки участник в борсовия пазар на електрическа енергия. 2. Изисква предоставяне на гаранционни обезпечения. 3. Определя цена за сетълмент (равновесна пазарна цена) за период s и зона за търговия z. 4. Извършва дневен сетълмент и определя задълженията и вземанията на участниците на борсовия пазар. 5. Осъществява контрол относно изпълнението на финансови задължения и налага мерки при неизпълнение
<p>§70. В чл. 170, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения: 1. Точка 1 се заличава.</p> <p>2. Досегашните точки 2 и 3 стават съответно точки 1 и 2</p>	<p>Чл. 170. (1) Енергийните сметки са:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. енергийна сметка за всеки участник в борсовия пазар на електрическа енергия; 2. енергийна сметка за всеки доставчик на балансираща енергия; 3. енергийна сметка за всеки координатор на балансираща група. <p>(2) По кредита на енергийна сметка по ал. 1, т. 3 се отнасят измереното производство, регистрираните графици за покупка на енергия и участието в пазара на балансираща енергия или пазара на допълнителни услуги чрез закупуване на енергия при регулиране на системата надолу.</p> <p>(3) По дебита на енергийна сметка по ал. 1, т. 3 се отнасят измереното потребление, регистрираните графици за продажба на енергия и участието в пазара на балансираща енергия или пазара на допълнителни</p>

	<p>услуги чрез продажба на енергия при регулиране на системата нагоре.</p> <p>(4) Независимият преносен оператор изготвя образци на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. извлеченията за сетълмент по сделките по чл. 168, т. 2 и 3; 2. (зал., предишна т. 3 - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) извлечения за предоставени резерви от мощност по чл. 168, т. 5; 3. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) извлечения за предоставени други допълнителни услуги по чл. 168, т. 4. <p>(5) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар изготвя образец на извлечения за участие в борсов пазар на електрическа енергия по сделките по чл. 168, т. 1.</p> <p>(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Извлеченията по ал. 4 са неразделна част от фактурите, издадени съгласно раздел V.</p>
<p>§71. Чл. 171 се изменя:</p> <p>„Чл. 171. (1) Независимият преносен оператор има право да изиска гаранционни обезпечения по сделките по чл. 168, т. 2, т. 3 и т. 4.</p> <p>(2) Независимият преносен оператор разработва процедура за определяне на размера и видовете гаранционни обезпечения по ал. 1, срокове на представяне, актуализация и последиците от неизпълнение, която ще бъде публично достъпна за заинтересованите страни.</p> <p>(3) Гаранционното обезпечение от участниците в борсовия пазар на електрическа енергия се определя съгласно правилата за работа на организиран борсов пазар.“</p>	<p>Чл. 171. (1) Независимият преносен оператор има право да изиска гаранционни обезпечения по сделките по чл. 168, т. 1, 2, 3 и 4.</p> <p>(2) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар изисква гаранционно обезпечение за сделките по чл. 168, т. 1.</p> <p>(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Независимият преносен оператор разработва процедура за определяне на размера и видовете гаранционни обезпечения по ал. 1, срокове на представяне, актуализация и последиците от неизпълнение, която ще бъде публично достъпна за заинтересованите страни.</p> <p>(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Гаранционното обезпечение от участниците в борсовия пазар на електрическа енергия се определя съгласно инструкцията на този пазар и се предоставя в полза на дружеството, което организира борсовия пазар на електрическа енергия/управлява финансовия риск</p>
<p>§72. Раздел III на глава десета се заличава.</p>	<p style="text-align: center;">Раздел III</p> <p style="text-align: center;">Правила за сетълмент на сделките на борсовия пазар на електрическа енергия</p> <p>Чл. 172. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Операторът на борсовия пазар извършва изчисления на дневна основа, като за всеки участник в борсовия пазар определя задълженията/вземанията съгласно следната формула:</p>

$$НСДС = \sum_s \sum_z \mathcal{C}_{sz} K_{sz}$$

където:

НСДС е нетна стойност на дневния сетълмент;

$\mathcal{C}_{sz}$ - цена за сетълмент (равновесна пазарна цена) за период s и зона за търговия z ;

K_{sz} - количество, търгувано за сетълмент период s и зона за търговия z .

(2) Количествата, съответстващи на покупките от борсовия пазар на електрическа енергия, са отрицателни стойности, докато количествата, съответстващи на продажбите на борсовия пазар на електрическа енергия, са положителни стойности.

(3) **(Изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** За всеки търговски участник в борсовия пазар на електрическа енергия за всеки отделен ден на търговия операторът на борсовия пазар изготвя дневни извлечения.

(4) Дневните извлечения по ал. 3 съдържат минимум следната информация:

1. почасови количества, търгувани на борсовия пазар на електрическа енергия;

2. равновесна пазарна цена за всеки интервал на доставка;

3. задължения и вземания за всеки интервал на доставка;

4. агрегирани продадени и закупени количества на дневна база;

5. задължения и вземания на дневна база;

6. нетна финансова позиция;

7. **(изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.)** плащания, дължими на оператора на борсовия пазар/дружеството, което управлява финансовия риск

Чл. 173. Участниците на борсовия пазар на електрическа енергия получават информация за нетната си финансова позиция, която стойност подлежи на дебитиране от разплащателната сметка в деня на търговия или първия следващ работен ден и на кредитиране в първия работен ден, следващ деня на търговия.

§73. В чл. 174, ал. 1 думите „интервал на доставка“ се заменят с думите „**период на сетълмент**“

Чл. 174. (1) Независимият преносен оператор определя небалансите на координаторите на балансиращи групи за всеки **интервал на доставка** след получаване на утвърдените измерени стойности от собствениците на средства за търговско измерване съгласно глава седма.

(2) Независимият преносен оператор изготвя за всеки календарен ден за всеки координатор на балансираща група почасово дневно извлечение за сетълмент на небаланси и определя нетната стойност на дневния сетълмент.

(3) Количеството енергия от измерен небаланс (КЕИН) се определя по следната формула:

$$\text{КЕИН}_{sb} = \cdot \text{КЕД}_{sb} + \cdot \text{КЕИ}_{\text{бб}}$$

където:

$\cdot \text{КЕД}_{sb}$ е количеството енергия според регистрираните нетни графици за обмен на координатор на балансираща група b за интервал на сетълмент s, заявени по реда на глава шеста;

$\cdot \text{КЕИ}_{\text{бб}}$ - измереното количество енергия на всички обекти в балансираща група b.

(4) Количеството енергия от активиран небаланс (КЕАН) се определя по формулата:

$$\text{КЕАН}_{sb} = \cdot \text{КЕА СР}_{sb} + \cdot \text{КЕА ВР}^+_{sb} + \cdot \text{КЕА ВР}^-_{sb} + \cdot \text{КЕРП}^+_{sb} + \cdot \text{КЕРЗ}^-_{sb}$$

където:

$\cdot \text{КЕА СР}_{sb}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b действително са увеличили производството си за интервал на сетълмент s вследствие на активиран студен резерв;

$\cdot \text{КЕА ВР}^+_{sb}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b действително са увеличили производството си за интервал на сетълмент s вследствие на активирано вторично регулиране нагоре;

$\cdot \text{КЕА ВР}^-_{sb}$ е сумарното количество енергия, с което обектите на балансираща група b действително са намалили производството за интервал на сетълмент s вследствие на активирано вторично регулиране надолу;

$\cdot \text{КЕРП}^+_{sb}$ е сумарното количество енергия от разпоредено предложение нагоре, с което обектите на балансираща група b са увеличили производството си или са намалили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирани предложения за балансиране нагоре;

$\cdot \text{КЕАЗ}^-_{sb}$ е сумарното количество енергия от разпоредено предложение надолу, с което обектите на балансираща група b са намалили производството или са увеличили потреблението си за интервал на сетълмент s вследствие на активирани предложения за балансиране надолу.

(5) Количеството енергия от нетен небаланс (КЕНН) за балансиращата група b се определя по формулата:

	<p style="text-align: center;">$КЕНН_{sb} = КЕИИ_{sb} - КЕАН_{sb}$</p> <p>(6) В зависимост от стойността на изчисления нетен небаланс се приемат следните означения:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. когато $КЕНН_{sb} > 0$, се означава с $КЕНН^+_{sb}$; 2. когато $КЕНН_{sb} < 0$, се означава с $КЕНН^-_{sb}$; 3. когато $КЕНН_{ss} = 0$, се означава с $КЕНН^0_{sb}$ <p>(7) Нетната стойност на дневния сетълмент ($НСДС_b$) на координатора на балансираща група b се определя по формулата:</p> <p style="text-align: center;">$НСДС_b = КЕНН^+_{sb} ЦЕИ_b - КЕНН^-_{sb} ЦЕН_b$</p>
<p>§74. В чл. 177, ал. 1 думите „5-ия“ се заменят с думите „10-ия“.</p>	<p style="text-align: center;">Чл. 177. (1) Независимият преносен оператор изготвя отделно за всеки координатор на балансираща група месечно извлечение за сетълмент на небаланси до 5-ия ден на месеца, следващ отчетния, което включва агрегираните стойности от дневния сетълмент за периода. Месечното извлечение съдържа минимум следната информация:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. дата на изготвяне, период, идентификационен номер на координатора на балансиращата група; 2. агрегиран енергиен излишък за периода; 3. агрегиран енергиен недостиг за периода; 4. нетен месечен небаланс; 5. обща стойност на задълженията на координатор на балансираща група; 6. обща стойност на вземанията на координатор на балансираща група. <p>(2) Дневните извлечения за сетълмент се изготвят на седмична база, в срок до четвъртък за дните от понеделник до неделя включително, за предходната календарна седмица.</p> <p>(3) При липса на данни, необходими за изготвяне на дневното извлечение за сетълмент в срока по ал. 2, не по вина на независимия преносен оператор извлечението се изготвя в рамките на 3 работни дни от момента на получаване на данните.</p> <p>(4) При липса на данни до 3-тия ден на месеца, следващ отчетния, собствениците на средства за търговско измерване са длъжни да изпратят заместващи данни съгласно процедурите в Правилата за измерване на количеството електрическа енергия и тези правила за търговия.</p> <p>(5) Изпращането на дневните и месечните извлечения за сетълмент се извършва чрез средства, одобрени от независимия преносен оператор.</p> <p>(6) Координаторите на балансиращи групи имат право да оспорят</p>

	данните в извлеченията в рамките на два дни от получаването им
§75. В чл. 178, ал. 2 думите „5-о“ се заменят с думите „10-о“.	<p>Чл. 178. (1) Независимият преносен оператор и координаторите на балансиращи групи извършват фактуриране на база месечно извлечение за сетълмент по чл. 175 за количеството балансираща енергия, което са продали за съответния отчетен период.</p> <p>(2) Всички фактури се издават с дата последния ден на календарния месец, за който се отнасят, и се предоставят на търговските участници до 5-о число на месеца, следващ отчетния.</p> <p>(3) Срокът за плащане на задължения на координаторите на балансиращи групи към независимия преносен оператор е до 15-о число на месеца, следващ отчетния.</p> <p>(4) Срокът за плащане на задължения на независимия преносен оператор към координаторите на балансиращи групи е до 20-о число на месеца, следващ отчетния</p>
§76. В чл. 184, ал. 1 се създава ново изречение 2 : „Независимият преносен оператор не изисква обезпечение за групата на оператора на борсовия пазар на електрическа енергия.“.	<p>Чл. 184. (1) Координаторите на балансиращи групи предоставят в полза на оператора гаранционно обезпечение за сделките, сключвани от тях на пазара на балансираща енергия.</p> <p>(2) Обезпечението по ал. 1 представлява безусловна и неотменяема банкова гаранция, открита в полза на оператора, по утвърден от оператора образец с валидност една година или паричен депозит по сметка на оператора.</p> <p>(3) Размерът и видът на гаранционното обезпечение се определят в договора за балансиране.</p> <p>(4) В случай че координатор на балансираща група не погаси свое задължение към оператора в срока, посочен в чл. 178, ал. 3, операторът има право чрез писмено искане до банката да инкасира дължимата сума и натрупаната лихва от предоставеното обезпечение.</p>
§77. В чл. 185, ал. 1 изразът „ЦР - най-високата утвърдена от ДКЕВР сумарна цена на енергия и разполагаемост на производител, присъединен към електропреносната мрежа, с който общественият доставчик има договор за изкупуване на разполагаемост и енергия, лв./MWh“ се заменя с изреченията „ЦР - средната цена за енергиен недостиг от предходен календарен месец, лв./MWh“	<p>Чл. 185. (1) При първоначална регистрация на пазара на балансираща енергия на координатор на стандартна балансираща група по чл. 59 операторът определя размера на гаранционното обезпечение (ДН) по формулата:</p> $ДН_k = КН * ЕР_k * ЦР ,$ <p>където:</p> <p>ДН_к е първоначалната стойност на гаранционното обезпечение на координатор на балансираща група k, лв.;</p> <p>КН - коефициент на обезпечаване при първоначална регистрация на координатор на балансираща група k;</p> <p>ЕР_к - базово количество електрическа енергия за определяне на</p>

	<p>първоначалното гаранционно обезпечение на координатор на балансираща група k, MWh;</p> <p>ЦР - най-високата утвърдена от ДКЕВР сумарна цена на енергия и разполагаемост на производител, присъединен към електропреносната мрежа, с който общественият доставчик има договор за изкупуване на разполагаемост и енергия, лв./MWh.</p> <p>(2) Стойността на коефициента на обезпечаване (КН) е - 0,05.</p> <p>(3) Базовото количество електрическа енергия (EP) се определя по формулата:</p> $EP = k * \sum_{i=1}^n KEIik$ <p>където:</p> <p>КЕИ е най-голямото месечно количество потребена електроенергия от обектите на потребители за последните 6 календарни месеца, предхождащи регистрацията, в балансираща група с координатор на балансираща група k - производител или търговец, MWh;</p> <p>или</p> <p>КЕИ - най-голямото месечно количество, произведено от обектите на производител за последните 6 календарни месеца, предхождащи регистрацията, в балансираща група, в която няма обекти на потребители, с координатор на балансираща група k - производител, MWh;</p> <p>k - коефициент, отчитащ взаимното компенсиране на небалансите между обектите в балансираща група, който е равен на 0,5 (k = 0,5).</p> <p>(4) Коефициент "k" не се прилага за търговски участници, които са поели отговорност за балансиране само на собствени обекти.</p>
<p>§78. Чл. 188, ал. 2 се изменя: „(2) Независимият преносен оператор има право да извърши актуализация на размера на гаранционното обезпечение и при:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. промяна в цената ЦР; 2. регистрация от независимият преносен оператор на нови обекти или заличаване на обекти в балансиращата група на координатор на балансираща група k. 3. случай, че прогнозното задължение съгласно предварителен физически сетълмент в рамките на месеца надвиши предоставеното гаранционно обезпечение на съответния координатор; 4. други случаи.“. 	<p>Чл. 188. (1) Независимият преносен оператор извършва актуализация на размера на гаранционното обезпечение на специална балансираща група най-малко един път годишно.</p> <p>(2) Независимият преносен оператор има право да извърши актуализация на размера на гаранционното обезпечение извън периода по ал. 1 в случаите, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. има промяна в цената ЦР; 2. независимият преносен оператор е регистрирал нови обекти или е заличил обекти в балансиращата група на координатор на балансираща група k. <p>(3) Независимият преносен оператор извършва актуализация по ал. 2</p>

във всички случаи, когато размерът на гаранционното обезпечение, предоставено в полза на независимия преносен оператор, се променя с повече от 10 %.

(4) Размерът на актуализираното гаранционно обезпечение (ДА) се определя по формулата:

$$ДА_k = НН_k + (КА * ЕД_k * ЦР),$$

където:

ДА_k е актуализираната стойност на гаранционното обезпечение на координатор на балансираща група k, лв;

ЦР - среднопретеглената цена за недостиг за последните 6 календарни месеца, предхождащи актуализацията, лв./MWh;

НН_k - най-голямата положителна разлика между общата сума на задълженията и общата сума на вземанията на координатор на балансираща група k за последните 6 месеца, предхождащи актуализацията, лв.;

КА - коефициент на обезпечаване при актуализиране на гаранционното обезпечение;

ЕД_k - базовото количество електрическа енергия за определяне на актуализираното гаранционно обезпечение на координатор на балансираща група k, MWh.

(5) Стойността на коефициента на обезпечаване (КА) е - 0,01.

(6) Базовото количество електрическа енергия (ЕД) се определя по формулата:

$$ЕД = k * \sum_{l=1}^n KEI_l k$$

където:

КЕИ е средното месечно количество потребена електроенергия от обектите на потребители за последните 6 календарни месеца, предхождащи регистрацията, в балансираща група с координатор на балансираща група k - обществен доставчик или краен снабдител или доставчик от последна инстанция, MWh;

k - коефициент, отчитащ взаимното компенсиране на небалансите между обектите в балансираща група, който е равен на 0,2 (k = 0,2).

(7) Минималната сума на гаранционното обезпечение за координатор на специална балансираща група k след актуализация е 100 000 лева.

(8) Независимият преносен оператор ще изисква актуализация на

	<p>сумата по гаранционното обезпечение, в случай че след извършване на актуализацията разликата между предоставеното гаранционно обезпечение и актуализираната сума надхвърля 10 % от предоставеното гаранционно обезпечение.</p> <p>(9) Координаторът на балансираща група е задължен да предостави нова банкова гаранция в срок 10 работни дни преди изтичане на валидността на съществуващата гаранция.</p> <p>(10) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) Принципите за актуализиране на гаранционното обезпечение за координатор на специална балансираща група с обекти на ВИ и ВЕКП се прилагат и за координаторите на комбинирани балансиращи групи.</p>
<p>§ 79. Чл. 190 се изменя:</p> <p>„Чл. 190. (1) В случай че координатор на балансираща група не изплати в срок задължение, фактурирано по чл. 178, ал. 1, независимият преносен оператор изпраща искане за инкасиране на дължимата сума от банковата гаранция или усвоява дължимата сума от предоставен депозит в срок не по-кратък от 2 работни дни след датата на падежа по фактурата.</p> <p>(2) Координаторите на балансиращи групи са длъжни да възстановят средствата по гаранционните обезпечения в рамките на два работни дни считано от уведомяване от страна на независимия преносен оператор за изпратено искане за инкасиране на гаранцията.“.</p>	<p>Чл. 190. (1) В случай че координатор на балансираща група не изплати в срок задължение, фактурирано по чл. 178, ал. 1, независимият преносен оператор изпраща искане за инкасиране на дължимата сума от банковата гаранция или усвоява дължимата сума от предоставен депозит в срок не по-кратък от 5 работни дни след датата на падежа по фактурата.</p> <p>(2) Координаторите на балансиращи групи са длъжни да възстановят средствата по гаранционните обезпечения в рамките на три работни дни считано от момента на инкасиране на суми по тях.</p>
<p>§80. Създава се нов чл. 208 със следното съдържание: „Чл. 208. КЕВР упражнява контрол за спазването на тези правила и на правила за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия</p>	
<p>§81. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. Точка 3 се изменя: „3. „Непряк член“ на балансираща група - обект на търговски участник, за който не се известяват самостоятелно графици към независимия преносен оператор. За този обект участникът е прехвърлил отговорността си за балансиране на координатор на балансиращата група с договор за балансиране с координатор на балансираща група.“.</p> <p>2. Точка 4 се изменя: „4. "Пряк член" на балансираща група - обект на търговски участник, за който може да бъде сключен договор с повече от един доставчик, но отговорността за балансиране е прехвърлена само на един от тях, регистриран като координатор на балансираща група. Търговският участник има право да възложи на координатора да осъществява известяването на графика за обмен за този обект, или самостоятелно да извършва известяването след получен идентификационен код от независимия преносен оператор. Самостоятелно известяване може да извършва търговски</p>	<p>§ 1. По смисъла на тези правила:</p> <p>1. "Обект" е всяка отделена по отношение на измерването на електрическата енергия електрическа инсталация на даден търговски участник.</p> <p>2. "Виртуален електромер" - пресметнати сумирани стойности на консумираната и отдадената активна електрическа енергия от местата на измерване на един или няколко обекта на регистриран търговски участник на пазара на електрическа енергия, определени по смисъла на Правилата за измерване на количеството електрическа енергия.</p> <p>3. "Непряк член" на балансираща група - обект на потребител, за който е сключен договор само с един доставчик и за който обект отговорността за балансиране е прехвърлена на този доставчик.</p> <p>4. "Пряк член" на балансираща група - обект на потребител, за който може да бъде сключен договор с повече от един доставчик, но отговорността за балансиране е прехвърлена само на един от тях.</p>

<p>участник с обект, присъединен към електропреносната мрежа.“</p> <p>3. Създават се нова точка 8: „8. „Стандартизиран товаров профил“ е графикът на изменението на електрическия товар във времето в относителни единици, определени от типа на обекта на клиента, външната температура, характеристиката на деня от календарната година (работен, почивен, празничен) и сезона (летен, зимен, преходен) за всеки период на сетълмент.“.</p> <p>4. Създава се нова точка 9: „9. „Група на оператора на борсовия пазар“ – група, създадена от борсовия оператор за целите на регистрирането, известяването на сделките, сключени на борсовия пазар, графици за обмен и известяването им към независимия преносен оператор за сделки сключени на борсовия пазар, която група не реализира небаланси.“.</p> <p>5. Създава се нова точка 10: „10. „Ценовото обединение на регионите“ (Price coupling of region - PCR), проект, инициатива на седемте най-големи борсови оператора в Европа, целяща осъществяването, чрез общи правила и процедури, на Европейския целеви модел за общ пазар на електрическа енергия.</p> <p>6. Създава се нова точка 11: „11. „Междурегионално обединение на пазара“ (Multi-regional coupling project - MRC) е проект за обединение на националните електроенергийни пазари на базата на Европейския целеви модел (Single Price Market Coupling for DAM) с имплицитно разпределение на трансграничните преносни способности.“.</p>	<p>5. "Период на диспечирание" - 15 минути.</p> <p>6. "Период на сетълмент" - 1 час.</p> <p>7. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2014 г.) "Мрежови услуги" - достъп до електропреносната мрежа, пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа, достъп до електроразпределителните мрежи и пренос на електрическа енергия през електроразпределителните мрежи и други услуги.</p>
<p>§ 82. Навсякъде в правилата думите „ДКЕВР“ се заменят с „КЕВР“.</p> <p>§ 83. Правилата за изменение и допълнение на Правила за търговия с електрическа енергия влизат в сила от датата на обнародването им в „Държавен вестник“.</p> <p>§ 84. Правилата са приети с Решение №..... от ..... 2015 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.</p>	